

NÉPÚJSÁG

2026. június 11.,
csütörtök

LXXVIII. évfolyam
125. (22285.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Bemutatták a székely festett bútorokat

Értékmentés a Vártemplomban

Fotó: Mezey Sarolta

Ünnepi istentiszteleten mutatták be a vártemplomi gyülekezet tulajdonában lévő székely népi díszítésű, virág- és madármintás, kék színű bútorgyűjteményt, amelyeket Henter György lelképásztor kezdeményezésére mentettek meg az enyészettől.

Mezey Sarolta

Az örökség megtartó ereje

A kiállított bútorok örökségünk azon színes szeletét villantják fel, amelyet hajlamosak vagyunk háttérbe szorítani, holott minden darabja előkelő helyet érdemelne mindennapi környezetünkben.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje

idejében
megújítani
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha megvásárolná!

Pénteken megnyithatják a transzfogarasi utat

Június 11-én, csütörtökön a bizottság ellenőrzi a magashegyi út minden kilométerét, és megállapítja, hogy újraindítható-e biztonságosan a közúti forgalom.

2.

Ember és állat harmóniája

A felelős kutyagazdi a nyár beköszöntével el kell döntse, hogy szőröpolás tekintetében mi a legjobb a házi kedvenc számára.

7.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Szakisirató

Karácsonyi Zsigmond

Kétkrajcáros bölcsesetekkel etetik útravalóként a maturandus fiatalokat. Tanárok és közszereplők tucatja az utolsó pillanatban próbálja instant okoskodással pótolni a keserűes kalandjához szükséges túlélési tudáskészletet. Pedig mennyivel egyszerűbb lenne, ha már tipegő korunktól gyakorlatiasságra nevelnék. A tű és céna, a lombfűrész, a fűrész-faragás játékosan komoly eszközeivel megbarátkozott gyerekek felnőtt korukban sem lesznek elveszettek. De a mai iskola nem erre nevel. Sőt leértékeli a kétkézű munkát. Kit nem fenyegettek azzal, hogy ha nem tanul, mehet a szakiskolába? Némely szakközépiskolát büntetőtábori névvel csúfol a köznyelv. Értékvesztett társadalmunkban mintha szegény lenne a munka. Felmérés szerint a romániai fiatalok egyötöde naplopó. Se nem tanul, se nem dolgozik. A diplomagyárak padjait koptatóknak sincs mivel dicsekedniük. Kevés egyetem mondhatja el jó szívvvel magáról, hogy magasan képzett végzősei a gyakorlatban is verhetetlenek. Számos fiatal minél tovább akar az akadémiai világ diplomahalmozó rendszerében maradni, mert nem tud és nem akar termelői versenypályán érvényesülni. Már sok egyetem nagyon alacsonyra tette a bejutási, túlélési mércét. Szinte lasszóval fogják diákokat. Szülőknek, tanároknak újra kell gondolni, hogy milyen világban élünk most. Már kisiskolás kortól rájönnek gyerekeink, hogy a túlértékelt lexikális tudást gyorsan pótolja az intelligens maroktelefon. A kütyük világában nagyobb szükség van egy jó vízszelőre vagy csempéző mesterre, mint a gyorstalpalón doktorált mindentudó, semmihez sem értő diplomásra. És még ennél is kegyetlenebb lesz a humanoid robotokkal benépesülő jövő. De ahogy a régi szakik mondták:

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚNIUS

11

5:29 2:29
21:15 17:00

A nappal hossza: 15 óra 46 perc

CSÜTÖRTÖK

Ma **BARNABÁS**,
holnap **VILLŐ** napja

Az év **162.** napja, hátravan **203** nap

naptár

Isten éltesse!

VILLŐ: a villő szó a villőzés (régii magyar téltemető szokás) során énekelt versekben fordul elő. Valószínűleg a latin villus szóból ered, aminek a jelentése: lomb.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2026. június 10.

1 €	5,2344 lej
1 \$	4,5286 lej
100 Ft	1,4718 lej
1 g arany	606,6218 lej

IDŐJÁRÁS

Esős időszak

Hőmérséklet:
max.: 27 °C
min.: 14 °C

Pénteken megnyithatják a transzfogarasi utat

Megalakult a Közúti Infrastruktúra Kezelő Országos Társaság különbözősége, akik eldöntik, hogy biztonságosan megnyithatják-e a közúti forgalom előtt a DN7C Transzfogarasi magashegyi utat.

Június 11-én, csütörtökön a bizottság ellenőrzi a magashegyi út minden kilométerét, és megállapítja, hogy újraindítható-e biztonságosan a közúti forgalom. A hóréteg eltávolítását a lezuhant szikladarabok eltakarítását, az útjelző táblák kihelyezését és különféle javítási munkálatokat követik. Amennyiben az útburkolat állapota és az időjárási viszonyok lehetővé teszik, a transzfogarasi út június 12-én, pénteken 9 órakor nyílik meg újra a forgalom előtt. Egy fontos dolgot érdemes

Fotó: CNAIR

megjegyezni azoknak, akik már alig várják a szerpentineket: a Piscul Negru és a Bâlea-vízesés közötti szakaszon a járművek közlekedése 7 és 21 óra között lesz engedélyezett –

mindenki biztonsága érdekében, ugyanis az egy olyan útvonal, ahol a hegynek megvannak a maga szabályai – hangsúlyozta Cristian Pistol, a CNAIR vezérigazgatója. (pálosy)

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:

Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

Útfelújítás Marosvásárhelyen, a Decebal utcában

Korszerűsítési munkálatok zajlanak Marosvásárhelyen az Egyesülés negyedi, reggelente rendkívül forgalmas Decebal utcában. Az útfelújítási munkálatokat egy hónapig tervezik folytatni, június 9. és július 9. között a Szabadi út és a Burebista utca közötti szakaszon. A munkálatok során kicserélik a szegélyköveket, és új aszfaltrejteget öntenek. A munkálatok ideje alatt ideiglenes forgalomkorlátozások lesznek érvényben. Az érintett útszakaszon a parkolóhelyeket a felújítás befejezéséig nem lehet majd használni – tájékoztat közösségi oldalán az önkormányzat.

Nyitott az Apollo strand

Nyitott az Apollo strand Maroszentgyörgyön. A belépőjegyek ára: felnőtteknek 65 lej, hétfőn és ünnepnapokon 75 lej. A 7–14 év közötti gyermekek számára 30 lej, hétfőn 35 lej. A 7 év alatti gyermekek számára és fogyatékkal élő személyeknek a belépés ingyenes.

Hétfégi kirándulás Bukarestbe és Brassóba

Kétnapos kirándulást szerveznek Bukarest–Buşteni–Brassó meglátogatására június 27–28. között. A résztvevők a felejthetetlen hétfégi utazáson az ország legszebb látványait tekintik meg: Bukarestben az impozáns parlamenti palotát, szállás Búşteni-ben egy kényelmes 3 csillagos hotelben. Másnap a mesébe illő Peleş-kastély látogatása, valamint Brassóban a híres Fekete templom megcsodálása lesz soron. Részvételi díj: személyenként 730 lej. Az ár tartalmazza a kényelmes utazást, szállást, belépőjegyeket, félpanziós ellátást. További információ és foglalás a 0744-118-436-os telefonszámon. Szeretettel várnak minden kirándulni és kikapcsolódni vágyót.

113 házkutatás hangszergyártás és -kereskedelem miatt

Június 10-én a Jupiter művelő keretében a hangszergyártás és -kereskedelem területén, a Legfőbb Ügyészség és a Román Rendőrség Főfelügyelőségének koordinálásával a Maros Megyei Rendőr-főkapitányság gazdasági bűnözést vizsgáló szolgálatának rendőrei, az ügyészség felügyelete alatt, 113 házkutatási parancsot hajtottak végre, ebből a legtöbbit, 102 helyszínen Maros megyei településeken. Ezenkívül Hargita megyében 3, Beszterce-Naszód 3, Neamţ 1, Suceava 1, Szeben 1, Maramaros 1 és Vrancea megyében 1 helyszínen zajlott házkutatás egy büntetőeljárás ügy keretében, amelyben a hangszerek gyártásának és kereskedelmének területén adócsalás bűncselekményének gyanúja miatt folytatnak nyomozást. Az ügyben 10 előállítási parancsot is végrehajtottak. Az állami költségvetést ért kár mértékét a bizonyítékok összegyűjtését és értékelését követően állapítják meg – tájékoztatott a Maros megyei Rendőr-főfelügyelőség sajtóosztálya.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroksa

Kezembem egy gyönyörű, tartalmas könyv, amely a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány fennállásának 30. évfordulójára jelent meg 2025 októberében, és megjelenési formájában a csíkszeredai Alutus Kiadó munkáját dicséri.

Virág György

A könyvet csak megjelenése után több hónappal sikerült megszerezniem. Már első alkalommal is nagy örömmel olvastam, lapozgattam, nézegettem a kiváló minőségű fényképmellékleteket, hiszen egykor magam is tagja voltam az alapítvány kuratóriumának. 15 éve Budapesten élve különösen meghatározó volt számomra, hogy ugyancsak itt élő fiunknak és családjának, unokáimnak (20, illetve 17 évesek) megmutathattam: 2001-ben magam is megkaptam a Bernády-emlékplakettet, Gyarmathy János alkotását.

Természetesen nem azért ültem most a billentyűk elé, hogy ezzel dicsekedjem, bár az elismerés tárgyi emléke ott van lakásomban a megfelelő helyen, és már régen tudnak az unokák is erről.

Alaposan elolvastam minden írást a könyvből, és végül azt éreztem, hogy valaki hiányzik az egyébként magas színvonalú írásokból. Tisztában vagyok azzal, hogy nekem is illett volna a könyv előkészületei során részt venni a szerkesztésben. Budapesti életvitem miatt sajnos sorozatosan nem tudtam jelen lenni az alapítvány rendezvényein, és bár tudtam az előkészületekről, nem járultam hozzá a szerkesztéshez. Ennek alapján kérem az olvasót és főleg a szerkesztésben is kiváló munkát végző, itt most szándéko-

san meg nem nevezett valamennyi szerzőt, hogy alábbi soraimat ne tekintse elmarasztalónak vagy bírálónak.

Az általam „hiányolt” személy neve Bálint Hajnal, aki a kezdetektől az alapítvány „csendes óriása”. Neve említése minden marosvásárhelyinek (és nem „csak”) egyszerre jelenti az alapítvány létét és napi működését. Teszi ezt úgy, ahogy manapság igen kevesen mondhatják el magukról: egyszerűen „csak” a munkáját végzi, minden csillagot, reklámot mellőzve, főleg nem „világgá kürtölvé”. Az alapítvány székhelyét felkeresőknek fel sem tűnik, hogy mindig ott van, és mindig „kéznél van”, ha bármilyen rendezvény (könyvbemutató, művészeti tárlatok megszerzése, szakmai beszélgetések vagy például a Kemény Zsigmond Társaság találkozói stb.) lebonyolítása kerül napirendre.

Ha nem is a kezdetek kezdetétől, de a Hajni mellett évtizedek óta dolgozó András Gabriella neve is külön méltatást érdemel. Ő jegyzi a könyv borítójának tervét, és szintén napi jelenléttel és szolgálattal „hirdeti”: a Bernády Ház minden érdeklődő számára folyamatosan elérhető, és olyan értékeket tesz közzé, amelyek örökségünk fontos mérföldkövei.

Nem valaki más, hanem önmagam „ellen” szólok: nagyon sajnálom, hogy nem vettem részt idejében a szerkesztésben, így most csak abban bízhatok, hogy „hiánypótló soraim” megjelenjenek a Népújságban, ami talán egyfajta elégtételt nyújt Hajninak és Gabriellának is. Tudom, nevük ott szerepel a könyv szerkesztői között, de az elmúlt 30 év alatt az általuk végzett igazi „szolgálatot” szerettem volna itt megköszönni nyilvánosan, hitem szerint nem csak a saját nevében.

meglepetés várja a marosvásárhelyieket és minden ide látogató vendéget.

RENDEZVÉNYEK

Termelők, népművészek jelentkezhetnek a Marosvásárhelyi Napokra

Június 12-ig, péntekig jelezhetik részvételi szándékukat a marosvásárhelyi önkormányzatnál azok a gazdasági szereplők, független termelők és népi mesterek, akik részt vennének a Marosvásárhelyi Napok idei kiadásán, amelyre június 26–28. között kerül sor. Jelentkezni személyesen a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal 13-as irodájában lehet, vagy az infopublic@tirgumures.ro e-mail-címen. Várjuk önöket, hogy hozzájáruljanak a marosvásárhelyi közösség egyik legfontosabb eseményének hangulatához, és bemutassák termékeiket, alkotásaikat és tevékenységüket a nagyközönség előtt – áll az önkormányzat közösségi oldalán.

Marosvásárhelyi Napok 2026

Június 25–28. között négy napon át Marosvásárhely az ünneplés és a közös élmények városa lesz. Négy helyszínen – vár, Színház tér, George Enescu utca, főtér – két nagyszínpadon számos fellépő, koncertek, előadások, minden korosztálynak szóló programok, gasztronómiai és kulturális események, valamint sok

Zengő városok – a reformkori Erdély muzsikája

Pénteken, június 12-én, 17 órától a Beszélő könyvek beszélgetéssorozat keretében a reformkor városi zenéjéről beszélget a Teleki Téka emeleti dísztermében dr. Sófalvi Emese egyetemi adjunktus, muzikológus és Lázok Klára. A jelenlévők a zenélés alkalmairól és tereiről, népszerű műfajokról és zeneszerzőkről hallgathatnak zenés példák illusztrált előadást. Fellép: Geréd Jolán (fuvola) és Sófalvi Emese (hegedű).

Katalógusbemutató Szovátán

Június 11-én, csütörtökön 19 órától a Szovátai Polgármesteri Hivatal dísztermében mutatják be a Sánta Csaba szobrászművész 60. születésnapja alkalmából szervezett retrospektív bronzművészeti kiállítás katalógusát. A kiadvány átfogó képet nyújt a művész több mint négy évtizedes tevékenységének bronzszobrairól. A Maros Megyei Múzeum gondozásában megjelent kötetről a bemutató Adorjáni Ildikó és Vécsi Nagy Zoltán művészettörténész, a katalógus tanulmányainak társszerzője beszélgetnek.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Benedek István
LAPSZERKESZTŐ:
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroksa. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Eugen Tomac egyre bizakodóbb

Eugen Tomac kijelölt kormányfő kedd este azt nyilatkozta, hogy a pártokkal folytatott eddigi egyeztetések alapján egyre bizakodóbb a tekintetben, hogy van esély kimozdulni a jelenlegi patthelyzetből.

Tomac a Béke – Románia, az első frakció képviselőivel való találkozója után beszélt erről. Beszámolója szerint meghallgatta a parlamenti csoport által felvetett problémákat, és szóba kerültek a polgároknak a jövőbeli kormány intézkedéseivel kapcsolatos aggodalmak is. Elmondása szerint biztosította a frakció tagjait, hogy kormánya nem fogja emelni az adókat, és ígéretet tett arra, hogy felvállalja az oktatással, valamint a diaszpórában élő románokkal kapcsolatos prioritásokat.

A kijelölt kormányfő kijelentette: az eddigi találkozók alapján egyre bizakodóbb a tekintetben, hogy van esély kimozdulni a jelenlegi patthelyzetből.

Eugen Tomac beszámolt arról is, hogy a miniszteri tisztségek várományosaival is tárgyalt. Megjegyezte, tisztában van azzal, hogy ha egy széles parlamenti támogatottságú kormány egy évig tudott tisztségben maradni, szakértői kormányának is lehetnek olyan döntései és intézkedései, amelyek „lerövidíthetik az életét”. „De én végig akarok menni ezen az úton, és minden tőlem telhetőt megteszek a konfliktusok elkerüléséért, folyamatosan egyeztetni fogok a politikai pártokkal” – fogalmazott.

Hozzátette, kiegyensúlyozott, a párbeszédre nyitott embernek tartja magát, és az országnak a jelenlegi helyzetben több párbeszédre, nagyobb empátiára, valamint a társadalmat egyesítő megoldásokra van szüksége. „Úgy gondolom, hogy az általunk javasolt megoldás lehet a patthelyzetből kivezető középút” – jelentette ki. A szociáldemokratákkal való rotációs kormányzás lehetőségét firtató kérdésre Tomac leszögezte, nincs semmiféle megállapodása egyetlen párttal sem, minden tervét „nyíltan és átláthatóan” ismerteti a napokban.

Megkérdezték tőle, hogyan kommentálja azt, hogy Kelemen Hunor RMDSZ-elnök kevésbé bizakodó a szakértői kormány beiktatásának esélyeit illetően. Tomac azt válaszolta, Kelemen Hunorral és a többi párt képviselőivel is abban állapodtak meg, hogy folytatják a párbeszédet. Hozzátette, bízik a pártok bölcsességében és abban, hogy az általa javasolt megoldás mentén haladnak tovább, mert ezt tartja a legalkalmasabbnak az ország jelenlegi helyzetének kezelésére.

A kijelölt miniszterelnök a Fiaatal Emberek Pártjának (POT) delegációjával is tárgyalt szerda este. Ezt követően közölte, várhatóan ezután lesz egy újabb egyeztetése Nicușor Dan államfővel, majd miután valamennyi párt ismerteti a kormánya támogatásával kapcsolatos döntését, bizalmi szavazást kér a parlamentben a kormányprogramról és a miniszterek listájáról. (Agerpres)

Csütörtökön kétórás figyelmeztető sztrájkot tart az igazságügyi orvostani intézetek személyzete

Kétórás figyelmeztető sztrájkot tartanak csütörtökön az igazságügyi orvosszakértők és az országos igazságügyi orvostani intézetek alkalmazottai – jelentette be szerdán az Igazságügyi Orvostani Társaság.

A 10-től 12 óráig tartó tiltakozó akció során az igazságügyi orvostani intézetek személyzete megszakítja a munkát, és csak a sürgős igazságügyi orvosi eseteket látják el.

A társaság közleménye szerint a döntéshozók következetesen figyelmen kívül hagyják azt a tényt, hogy az igazságügyi orvosi szakvélemény nélkülözhetetlen az igazságszolgáltatás működéséhez. Emlékeztettek arra, hogy orvosszakértői szakvélemény nélkül a büntetőeljárások elakadnak, a tárgyalásokat elhalasztják, és az állampolgárok jogai – a sértettek és vádlottak egyaránt – súlyosan sérülnek. Az ágazat krónikus alulfinanszírozottsága miatt a teljes igazságügyi rendszer működése veszélybe kerül – figyelmeztettek a közleményben.

Az Igazságügyi Orvostani Társaság elégedetlenségét fejezte ki a közigazgatás reformjáról szóló 2026/7-es sürgőségi kormányrendelet „tiszteletlen és mélységesen hátrányos” rendelkezéseivel szemben. Ezek az előírások a közlemény szerint más orvosi szakterületekhez, sőt az ágazaton belüli egyes kategóriákhoz képest is diszkriminatív finanszírozást és bérezést vezetnek be az igazságügyi orvostan területén. Elégedetlenek az új közalkalmazotti bértörvény tervezetével is, mert szerintük az nem tükrözi megfelelően az igazságügyi orvostan sajátosságait, kockázatait, felelősségét, összeférhetetlenségi szabályait és nélkülözhetetlen szerepét.

A szervezet felszólította a parlamentet, a kormányt és az egészségügyi minisztériumot, hogy azonnal igazítsák ki a sürgőségi kormányrendelet és a bértörvény tervezetének diszkriminatív előírásait, és indítsanak valódi párbeszédet az érintettekkel. (Agerpres)

A bűnözők egyre nagyobb arányban élveznek büntetlenséget

Claudiu Sandu ügyész szerint a bírói függetlenség meggyengítése, majd a sorozatos felmentő ítéletek és a vádiratok tömeges visszautalása váltotta ki azt a társadalmi felháborodást, amely „üzemanyagot” adott a kormány bírákat és ügyészeket érintő intézkedéseikhez.

A Legfelsőbb Igazságszolgáltatási Tanács (CSM) tagja szerdán egy Facebook-bejegyzésben reagált a Legfelsőbb Bíróság elnökének kijelentéseire. Lia Savonea a CSM keddi ülésén arról beszélt, hogy manipulációs és megbélyegző kampány folyik a bírák ellen, és a politikusokat, illetve a büntetőeljárásokat elnyújtó ügyészeket tette felelőssé azért, hogy egyes ügyek elévültek a bíróságokon.

Sandu szerint a politikusokat valóban nagy felelősség terheli, mert törvénymódosításokkal megakadályozhatták volna az elévülési hullámot, de ezt nem tették meg. Ugyanakkor visszautasította az ügyészek hibáztatását, és leszögezte: az ügyek sorozatos elévülését valójában az Alkotmánybíróság két korábbi döntése idézte elő, amelyek utólag felülírták a büntetőbíráskodás addigi, szinte egységes gyakorlatát.

A CSM tagja emlékeztetett arra, hogy fegyelmi eljárások-

kal, zaklatásokkal és szakmai ellehetlenítéssel büntették azokat a bírákat és ügyészeket, akik az uniós jog közvetlen alkalmazásával próbálták megakadályozni a bűncselekmények büntetlenségének sorozatos elévülését. „Azok, akik ma az igazságszolgáltatás függetlenségét védik, korábban éppen ezt a függetlenséget rombolták le” – írta bejegyzésében, Lia Savoneára utalva.

Sandu élesen bírálta az igazságszolgáltatás eredményességét is. Szerinte „korrupciós ügyek, gyermek- és droggereskedők ügyei tűntek el”, miközben a közvélemény azt érzékeli, hogy a bűnözők egyre nagyobb arányban élveznek büntetlenséget. „A demokráciákban megbüntetik a bűnözőket, nálunk viszont a tisztességes bírákat és ügyészeket büntetik” – jegyezte meg.

Az ügyész szerint ma kétféle valóság létezik: az egyikben a tolvajokkal és bűnözőkkel empatikusan kell bánni, és meg kell menteni őket az ügyészek karmaiból, a másikban pedig a nyomozó hatóságokat rosszhiszeműen megírt törvényekkel fegyverezték le. „Végző soron a polgároknak kell eldönteniük, elégedettek-e az igazságszolgáltatás működésével” – zárta bejegyzését. (Agerpres)

Kétszáz drónnal támadott az orosz hadsereg

Az orosz hadsereg 207 csapásmérő és álcadrónnal támadott ukrainai célpontokat szerdára virradóra, a légvédelem a drónok zömét elfogta, azonban a csapásokban többen megsebesültek, lakóépületekben és civil infrastruktúrákban károkat – jelentették katonai és önkormányzati forrásokból származó információk alapján vezető ukrán hírügynökségek.

Az előzetes adatok szerint a légvédelem 181 drónt hatástalanított az ország

északi, déli és keleti régióiban, azonban 14 helyszínen 21 csapásmérő drón célba talált, 13 esetben pedig roncsok lezuhánását jelentették – tette közzé a légierő parancsnoksága a Telegram-csatornáján. A hivatalos közlemény kiadásának időpontjában több drón az Ukrajna által ellenőrzött légtérben tartózkodott.

Odesszában egy 46 éves nő, valamint egy 8 és egy 10 éves gyerek megsebesült az éjszakai légitámadásban – jelentette Szerhij Liszaknak, a városi katonai köz-

igazgatás vezetőjének Telegram-bejegyzésére hivatkozva az Ukrinform hírügynökség. A támadás következtében a városban két többszintes lakóház megromlott.

Az ukrán hírügynökség Oleh Szinyehubovnak, Harkiv megye kormányzójának Telegramon közzétett bejegyzését idézve arról is beszámolt, hogy hajnalban tömeges dróntámadás érte Ukrajna második legnagyobb városának Holodnohirskij kerületét. (MTI)

ORSZÁG – VILÁG

Előzetes letartóztatásban marad Cristian Pomohaci

A marosvásárhelyi ítélőtábla szerdán elutasította a droggereskedéssel gyanúsított Cristian Pomohaci fellebbezését, így a volt ortodox pap és népdalénekes előzetes letartóztatásban marad. A romániai bíróságok portálján közzétett határozat szerint az ítélőtábla megalapozatlannak minősítette a gyanúsított fellebbezését, helybenhagyta a Maros Megyei Törvényszék elsőfokú döntését. Az ítélet jogerős. Június 5-én a Maros Megyei Törvényszék a DIICOT indítványára elrendelte Cristian Pomohaci előzetes letartóztatását ebben az ügyben is. A múlt héten a Marosvásárhelyi Bíróság elrendelte a népdalénekes harmincnapos előzetes letartóztatását kiskorú elleni szexuális erőszak és szexuális bántalmazás gyanúja miatt is. Pomohaci ezt a kényszerintézkedést is megfellebbezte. (Agerpres)

Viharok várhatók csütörtökön

Viharokra figyelmeztető elsőfokú (sárga) riasztásokat adott ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) szerdán. A meteorológusok szerint csütörtök reggel 5 és 10 óra között heves szél, helyenként záporok, zivatarok várhatók a Bánságban, a Körösök vidékén, Máramarosban és Erdély nyugati felében. A széllelkések sebessége elérheti az óránkénti 50-70 kilométert, a csapadék mennyisége pedig a 15-25 litert négyzetméterenként. Egy másik elsőfokú riasztás csütörtök reggel 10 órakor lép érvénybe, és éjfélig tart. Eszerint felhőszelekádások, viharok várhatók Máramarosban, Erdélyben, Olténiában, Munténia nyugati és északnyugati részén, Moldva nyugati és északi felében és a hegyekben. A szél 50-70 kilométer/órás sebességgel fújhat, a csapadék mennyisége elérheti a 25-40, elszigetelten meghaladhatja az 50-60 litert négyzetméterenként, és jégesőre is számítani lehet. (Agerpres)

Negatív maradt a természetes szaporulat

Idén áprilisban is negatív volt a természetes szaporulat Romániában, a halálozások száma az 1,8-szorosra volt az élve születéseknél – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) szerdán közzétett adataiból. A természetes szaporulat negatív volt 2026 áprilisában (-8758 fő). A statisztikák szerint az idei negyedik hónapban az összes halálozás 42 százalékát a 80 évesek és ennél idősebbek, 28 százalékát a 70-79 évesek, 16 százalékát a 60-69 évesek korosztályában regisztrálták. (Agerpres)

Látás- és/vagy hallássérültek vészhelyzeti kommunikációját segítő Apel 112

A Különleges Távközlési Szolgálat (STS) szerdán közölte, hogy elérhetővé vált a látás- és/vagy hallássérültek vészhelyzeti kommunikációját segítő Apel 112 mobilalkalmazás. Az STS közleménye szerint az applikáció révén a látás- és/vagy hallássérültek többféle kommunikációs csatornán – audio- és videohívással, RTT-csevegéssel (valós idejű szöveg – Real-Time Text) vagy piktogramok, előre megírt üzenetek, képek és videók segítségével – is felvehetik a kapcsolatot a 112-es egységes segélyhívó szolgálattal. A hívás kezdeményezésekor az alkalmazás automatikusan továbbítja a hívásfogadó operátoroknak a hívó fél pontos tartózkodási helyét a felhasználói profiljában előzetesen megadott egészségügyi adatokkal együtt. Videohívás esetén a rendszer jelnyelvi tolmácsolást biztosít. Az alkalmazás beüzemelésével párhuzamosan az STS az illetékes hatóságokkal és civil szervezetekkel együttműködve országos szintű tájékoztató és népszerűsítő rendezvényeket szervez az applikáció funkciójáról és előnyeiről. (Agerpres)

Szakisírató

(Folytatás az 1. oldalról)

egy patentfogóval és csavarhúzóval mindent meg lehet javítani, ha pedig nem, akkor jöhet a nagykalapács.

Az ötvenedik érettségi találkozónkon mesélte a Kanadába települt osztálytárs, hogy mekkora elismerést váltott ki új munkatársai körében, amikor újraélte a kicsorbult fűró életét. Ezt itthon tanulta az egykori fémpari mesterétől. Ezt a tudást és iskolát verte szét az újdonsült demokratikus oktatási rendszer. A gyárak helyén bevásárlóközpont és रुपimall lett. És kórházak. Mert csak az egészséggépár – a beteg társadalom hasznélvezője – dübörög. Erről és gyerekeink, unokánk sorsáról, jövőjéről beszélgettünk a szabómesterrel az utcára néző szuteréneli műhelyében, miközben néhány „sebészöltéssel” orvosolta övtáskámat. Együtt sirattuk a jó szakikat.

Értékmentés a Vártemplomban

(Folytatás az 1. oldalról)

Az ünnepi istentiszteleten dr. Kolombán Vilmos József, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke a hit örökségének megtartó erejéről hirdette az ígét. Czirmay Csaba Levente, a Marosi Egyházmegye esperesének bevezető imája készítette fel az ünneplő gyülekezetet az igehirdetésre. Köszöntőt mondott dr. Nagy Éva, a bútor restaurálását támogató Vallásügyi Államtitkárság tanácsosa.

Dr. Kolombán Vilmos József püspök igehirdetésében kifejtette, hogy az ember egész életében a lét és a halál feszültségében él. Ahogy múlnak az évtizedek, az elmúlás egyre fenyegetőbbé válik, s ezért minden ember arra törekszik, hogy valami maradandót alkosson, ami kiállja az idő próbáját. Ennek jegyében készülnek el tárgyi örökségeink azzal a céllal, hogy minél hosszabb ideig fennmaradhassanak, emléket állítsanak, s hirdessék, hogy valamikor léteztünk, tartoztunk egy közösséghez, egy családdhoz, egy faluhoz, egy város-hoz. A közösségekből jöttek létre a nemzetek, a közös nyelv és kultúra.

Egy nemzet addig létezik, amíg összefog a közös kultúra és a nyelv, amíg érezzük a közös felelősséget. Ahogy ezek megszűnnek, a nemzet elvész. Van példa erre a Kárpát-medencében: a jászok, kunok, besenyők vagy avarok példája. De eltűntek a kultúrameghatározó, világraszóló birodalmat építő városok, mint Karthágó, Ninive, Trója vagy Babilon. Csak az emlékü maradt meg. Az emberek évezredek óta keresik, hogy mi a megtartó erő vagy hatalom ebben a világban. Az idők folyamán számtalan válasz született, de rendre kiderült, hogy mindez hamis ábránd.

A püspök Mózes 5. könyvéből (6. fejezet 4-9) az örökségről szóló ígereszt tolmácsolta, amely a Biblia legszebb hitvallása, a legmélyebb teológiai látélet arról, hogy miként él tovább az Istenhez tartozó közösség az idők folyamán. „Halld Izráel: az Úr, a mi Istenünk, egy Úr! Szeressed azért az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből. És ez ígék, amelyeket e mai napon parancsolok néked, legyenek a te szívedben.”

Nemcsak vallási szabályokat ad,

hanem az örökség, a hagyomány és a hitátadás egész rendjét határozza meg. Ez tartotta meg a választott népet úgy, hogy nem volt saját országa, sőt egy idő után még közös nyelve sem. De volt a hitvallás, ami erősebbnek bizonyult hatalmaknál, az asszimilációs nyomásnál. Ez volt az az örökség, amit nemzedékről nemzedékre átadtak. Ennek rendelődtől alá az élet minden területe. Ebből fakadtak a tárgyak, épületek, szokások, mindaz, ami kiegészíti a megtartott örökséget. Számunkra az örökség gyakran tárgyakat, emléket vagy intézményt jelent. A bibliai gondolkodás arra tanít, hogy az örökség sokkal radikálisabb fogalom, mint egy tárgy vagy létrehozott intézmény. Az örökség akkor lesz megtartó erő, ha életforma lesz, kapcsolatot teremt Istennel, a múlttal és jövővel. Meghatározza a múltból fakadó erőt, ami a jövőre tekint. Az örökség forrása az Úr! – fogalmazott dr. Kolombán Vilmos József püspök.

A festett bútorokat új életre kellett kelteni

Henter György lelképásztor elmondta, hogy a népi bútorokat az egyházközség 1933-ban adományba kapta, az ifjúság használatában volt, de az utóbbi harminc évben már csak raktári tárgyként szerepeltek, és nagyon rossz állapotba kerültek. Összesen 44 szék-ről, négy asztalról, egy könyveszekrényről, egy fogasról és egy kisebb szekrényről van szó. A festett székely bútorok mellett egy másik értékes darabot, egy 1786-os feliratú irattartó szekrényt is sikerült megmenteni a régi a parókia fasszínjéből.

Márton Adrienn restaurátor

Arra nem derült fény, hogy a múlt század elején ki készítette a festett bútorokat, viszont olvasható rajtuk az adományozók neve. Többek között az egyik asztalon dr. Makkai Sándor, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke, egy széken Babos Sándor lelképásztor neve olvasható, aki 1933-tól 15 évig Mandzsúriában misszionáriusként szolgált. Az adományozók között van dr. Czákó József és felesége, dr. Zágoni Bodola Ferenc és neje, Ugray Gábor és Gáborné, dr. István Mihály, dr. Nagy István, dr. Kelemen László, Vargha Géza, Nagy Márta, dr. Roediger Jenő. A bútorok sanyarú sorsát kellett megváltoztatni – mondta a lelképásztor. Amíg pályázati lehetőség adódott, évekig próbálkoztak, s végül 2025-ben a megpályázott összeg majdnem felét sikerült elnyerni. A restaurátor műbútorasztalos 124 ezer lejért vállalta a munkát, a Vallásügyi Államtitkárság pedig 50 ezer lej támogatást nyújtott. A költségek több mint felét adományokból fedezték, vállalko-

zók, hívek adományából gyűjtötték össze. Dr. Benedek Imre kardiológus professzor jelentős összeget adományozott, továbbá Jakab István, a vártemplomi gyülekezet presbitere, valamint Frunda György, Petry Endre Zalán, Kolozsvári Tibor, Nyulas Bernát, Kikeli Szabolcs, Szász István vállalkozók szántak adományokat a bútor restaurálására.

Kulturális örökségünk darabjai

A restaurálási munkát Márton Ferenc udvarfalvi műbútorasztalos és Márton Adrienn restaurátor végezték. Utóbbi elmondta, hogy a régi festett parasztbútorok restaurálása különleges folyamat, hiszen nem csupán bútorok, hanem kulturális örökségünk darabjairól van szó, amelyek művészeti értéket is képviselnek. A felület tisztítása, a faelemek kiegészítése után hagyományos, visszabontható festékanyagokat használtak. Meghagyták az eredeti mintákat, a hiányzó mintarészeket pedig pótolták, de csak annyira avatkoztak be, amennyire szükségesnek látták – magyarázta a restaurátor.

Dr. Nagy Éva hangsúlyozta, hogy a Henter György lelképásztor kezdeményezésére elindított és megvalósított projekt révén újabb értékekkel gazdagodott az egyház „ékszerdoboz”. Fontos, hogy az értékes bútorok ismét funkciót találjanak a szakemberek fáradhatatlan keze munkája révén.

Végül Birizdó Szabolcs Mihály vártemplomi lelkész arról számolt be, hogy az egykori adományozókról szóló ismertetőket roll-up panókon jelenítették meg és állították ki a Vártemplomban.

Az ünnepi istentiszteleten a Psalmus vegyes kar szolgálatát hallhatta a gyülekezet.

Henter György lelképásztor

Dr. Kolombán Vilmos József

Fotók: Kiss Gábor

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

Eljött a szerda reggel, és a jegyzetíró, kötelességét el nem mulasztva, csak maga előtt tologatva, végül is irótpultja fölé hajolt, mint szivárvány a város fölé (kötelező költői kép), hogy megírja aktuális (?) jegyzetét. Ugyanis a szivárvány ezt nem teszi meg helyette. A szivárvány tüntet, felvonul, zászlót bont, vagy egyes külhoni városok emeleti ablakába is kilengeti zászlaját. (Sokszor a palesztin mellett.)

De természetesen nem erről szól a csütörtökre szánt jegyzet. Ennél többről, és reményeink szerint sarkosabb, talán emelkedettebb is. Ugyanis a vetélkedőkről, kvízekről lenne némi morgolódnivalónk.

A jegyzet írója mindig is szerette a vetélkedőket, és nemegyszer hangot is adott ebbéli vélekedésének, hogy ez a műfaj fölöttébb szükséges és hasznos. Megmoz-

gatja az elmét, az emlékezést, a gyorsasági reakciót a válaszadásban. Néha még hasznát is vesszük annak, amit egykoron iskolamestereink a fejünkbe tölcseztek. A passzív tudás is molekuláiban életre kel egy-egy kihívás megválaszolása során, révén, által. (Nevezd, ahogyan akarod.) A vetélkedők egyre inkább a tudás és műveltség minden ágát-bogát, nagyját-törmelékét érinteni kívánják, bevonják a kikérdezésbe. Kerülik az egyoldalúságot, a szakbarbár típusú felállást, szűkítést.

Rendszeresen kockáztatok a telefonból feltűró műveltségi teszteken.

Évekkel ezelőtt makroszinten vita folyt a két kultúráról, a humánról és a műszakiról, a klasszikusról (filozófusokról) és természettudományos-technikairól. Persze más felosztások szerint is ütköztetett vagy össze-

fésült változatokat is produkálhatunk, a lényeg az, hogy senki sem birtokolhatja egyszerre egyforma eséllyel és tudáshalmazzal mindkét régiót. Van, aki ebben jobb, van, aki abban excellál. (Brillírozik, remekel na, ha túl idegen lenne a zárójelen kívüli szó.) A közhelyek elkerülése végett inkább azt mondom, hogy van a kultúrának egy harmadik birodalma is, amelyet jobb szó híján divatosnak nevezek. (Van aki szubkultúrának, mások mellékterméknek, veszendőnek, kérészetűnek, nem fontosnak mondják, ám maradok a magam teremtette kategorizálásnál.)

Ez utóbbiba szerintem beletartoznak a sláger- és sztárismereti, a sportikonismereti és áruházkinálati tudományok, ál- és giccsművészetek, a divathullám felkapta és gyorsan elejtett felbuzdulások, kifejezések, trendi dolgok, az idegenmajmolás, az álhagyomá-

nyok ápolása, a tévék és közösségi média generálta látványvilág és sorozatiság. A műveltség és civilizáció gyorsan elporladó válságtermékei. A naprakész ostobaság.

Bevallom, ezek távol állnak tőlem. Nagyon távol, és nagyon nem szeretem ezeket. Amikor ilyen kérdéseket tesznek fel a játék-mesterek, lefagyok, jobb esetben egy cifra káromkodással intézem el. Nem tartom fontosnak, hogy beemlézzem, megemésszem, része legyen az életemnek. Egy vélt-valós lelki egészség nevében.

Aki ezután születik, annak ez úgy is ókor lesz.

Tisztában vagyok vele, hogy öreg hiba, de hát a jelen csütörtökölő bácsi, e sorok írója sem ma lépett le a falvédőről, és már ne is várjuk el tőle, hogy tudja, ki az a Richanna és Báj Alex vagy Bunyós Pityu és Nótár Méri. Igaz, ők sem ismernek engem. És ez nagy szerencse. Ki-ki döntse el, kinek.

Beismerő vallomás

SZERKESZTETTE: BODOLAI GYÖNGYI

Betegek, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (83.)

Az egyházi prózairodalom az Érdy-kódexben

Legutóbbi esszénkben boldoggá avatott orvosunk, Batthyány-Strattmann László csodaerejű példáját idéztük, és a róla szóló kiváló egyfelvonásos drámát mutattuk be. Gyógyítás és irodalom összefüggéseiről szóló (közel négy éve tartó) esszesorozatunknak lassacskán a végére érkezünk. De örömmel mondhatjuk, hogy néhány pótlólagos rész azért még hátravan, amint alább is következik. Ezennel, hogy „készülni” tudjanak, jó előre meghívjuk hűséges olvasóinkat egy kvízzátékkal és más meglepetésekkel egybekötött személyes találkozásra. A beszélgetős kvízzátékot leghamarabb szeptemberre tervezzük. További részletekről később adunk tájékoztatást.

Kiss Zsuzsánna

Ezúttal térjünk vissza a XVI. századba. 1524 és 1527 között készült el a legerjedelmesebb nyelvemlékünként számontartott *Érdy-kódex*, amelyet Érdy János műzeumőr talált meg Nagyszombatban a XIX. század elején (és Toldy Ferenc keresztelt *Érdy-kódexnek*). A szentleckét, prédikációt, legendát és csodás történetet tartalmazó hatalmas „szöveggyűjtemény” szerzetesek és apácák tanulságára, szentségben nevelésére és unaloműző szórakoztatására, illetve egyéni olvasásra és felolvasásra egyaránt készült. Két másoló-tisztázó kezdet azonosították a kódex kutatói. Az első kéz, azaz a kódex érdemi szerzője a több mint kétszáz éven át virágzó Lövöld (Veszprém megye, ma Városlőd) karthausi kolostorának kiemelkedő tehetségű és írói vénájú szerzetese, egyben a kolostor intézője (sáfára) volt: a Karthausi Névtelen. A munkáját 1527. november 23-án (Szent Kelemen napján) befejező „néma barát” kiválóan válogatott és fordított magyarrá a keresztény középkor fő szöveggéjéből. Fordított a magyar, de még csak latinul író és egész Európában olvasott ferences rendi szerzetes, Temesvári Pelbárt (Temesvár, 1435 – Buda, 1504. jan. 22.) műveiből, a *Bibliából*, Mátyás király könyvtárából, például az 1488-ban három megjelenést is megért *Thuróczy-krónikából*, a *Legendae sanctorum regni Hungariae* című magyar szentek életét feldolgozó legendagyűjteményből (megjelenése: Strassburg 1486–1489, Velence 1498), vagy közvetlenül az európai középkor talán leghíresebb legendagyűjteményéből, Jacobinus de Voragine XIII. századvégi *Legenda aurea* című művéből, amelyből Temesvári Pelbárt is oly sokszor merített.

A Karthausi Névtelen munkája előszavában tudatos műfordítóként mutatkozik be – és a magyar nyelvű irodalom atyját tisztelhetjük benne! Érdemes elgondolkozni azon, hogy a dúsgazdag lövöldi kolostor remetéje a gyászos mohácsi vész körüli időkben rendíthetetlenül, állhatatosan és fegyelmezetten alkotott. Az írás, a beszéd és a tanítás fegyvereivel – amint kódexe latin és magyar előszavában a szerző kifejti – meg-

igazuló lelki életre, bűnbánatra és az igazság keresésére hívta közönségét, és a terjedő eretnokségnek (protestantizmusnak) kívánt gátat emelni. Mindehhez a protestánsok fő „újítását” használta, az anyanyelven szólast! És szólt színesen, érzékletesen, költői képekben, szépen. A kódex lapjait olykor cirkalmasan díszítette, máskor csak holmi ákombákomok odavetésére volt ideje. A hatszáznál több lapos, oldalanként kéthasábonsan írt, későbbi nyomtatásban több mint ezer oldalas kódexet valamikor 1554 előtt apácák menekítették Nagyszombatba a török betörések elől. 1554-ben a Paradicsomvölgynek is nevezett Lövöldöt a törökök a földdel tették egyenlővé, és a település hosszú ideig maradt pusztá és lakatlan.

Az *Érdy-kódex* szerzője kiváló szókinccsel és stílusérzékkel fordított, a latinos szerkezeteket bátran és szépen ültette át magyarrá. A *Mária-legendák* extatikus szépségei sok fordító tollát tették próbára a középkor folyamán, a Névtelen remekül megbirkózott a különösen nehéz szöveghelyekkel is, mint például itt (az anyagi üdvözet jelenetében):

„Térdére esék Sionnak szent szűz leánya, levoná fedelét fejéről, megereszté szent szüzességét haját, felemelé édes kezeit, kegyes szemeit, szívét lelkét mennyeknek országára.” (<https://mek.oszk.hu/06100/06196/html/kozep0028/kozep0028.html>)

Láthatjuk, szerzőnk a lelki elragadtatás pillanatát igazán természetesen és közvetlen módon érzékelteti. Ugyanolyan természetességgel emel szót a közönséges bűnök ellen; ilyenek a „házsárt” (házsártosság), a „torkosság”, a fosztogatás, a gonosz és feslett erkölcs. A kolostor falain belül is sok bűnt lát; idézzük egy piciny részletet betűhíven: „mastan ees sokan vannak zertzetben kyk az zentseegnek rwhaya alat erdeghnek keresyt[k] kedweet” (ÉKa 357b–358a). Az utolsó ítélet idejének közelségére figyelmeztetve pedig így ír a Névtelen:

„[...] ízenként elkoncollak... kik torkig elmerültenek ez elmúlándó átkozott világi szeretben, kibem mostan is torkig ülünk. Állja, ki állhatja és tartsa, ki tarthatja, mert bétölt az idő.” (<https://mek.oszk.hu/06100/06196/html/kozep0028/kozep0028.html>)

Szent István királyról – szinte mint kortársról, hiszen a középkor még egyfajta egyidejűségben élt – megjegyzi: azt látjuk és halljuk [róla], hogy még sem jobb, sem olyan [király] Magyarországon nem támadott, kibem annyi irgalmaság és igazság lett volna. Betűhíven ez így szól:

„Azt latt/y:ok hall/y:ok hog/y:/meegh ssem / y:/ob . Sem oll/y:/am magyar orzagban nem tamadot . k/y:/ben anne /y:/rgalmassaagh es /y:/gassaagh lett volna [...] (ÉK 498a, idézi Horváth Hajnalka: A Karthausi Névtelen műveltségének területi közvetlen forrásainak tükrében, doktori disszertáció, 13; https://sermones.elte.hu/page/369_tan_plaus_hhajni.pdf)

Szent István királyunkat a néma

Fotó: nyelvemlekek.oszk.hu

barát verses dicséretben minden szentség és az igazság fényes tükrének, illetve megtérésünk biztos doktorának nevezi: „Idvez légy, mi megtérésönknek / Bizon doktora és apostola!” (*Tiszta, hősök, szentek*. Budapest, Szent István Társulat kiadója, 2009, 51.).

Árpádházi Szent Erzsébetről szólva (Dicsőséges szent Erzsébet asszonnak ünnepéről, ki vala magyari Endre királynak leánya), a Karthausi néma barát sok csodás történetet mesél el a jószágos szívű, adakozó királylányról, aki „Krisztus úrfiú születésének utána ezerkét-százöt avagy közel hozzá esztendőben adaték”. Legendája sűrű, tömény és sokrétű elbeszélés, ugyanakkor hangneme csevegően könnyed, egyes fordulataiban meglepően humoros is. Erzsébet már „adatott házasságra a türingiai hercegnek”, Lajosnak, és egy ízben, amikor férje nem volt otthon, egy dysentériában szenvedő beteget ápolt a házukban. Igen kínos helyzetbe kerül, de, mint a kötényben rózsává változó ételmaradékokkal, Isten az ápolt beteggel is csodát tesz:

„Történék egy napon, mikoron ura honn nem volna, hogy undok poklost megfüröszte önnön házában, és nyugtatá el az ő urának urfiú ágyán két lepedő között. És azoközben juta haza az ő vitéz ura, íme nagy bosszú panasszal eleibe esének az öregek; kezdék nagy erősen vádolni az szent asszont, hogy tékozló volna, és nem tartaná takarékosan ő urának jószágát, szolgálit es megölő éhel-szoméhal, es mindenestül fogva gonosz életű volna. Mondának annak felette: Ha pedig, nemes uram, szavunkat nem hiszed, menj el bé ágyasházadba es egy nagy, szörnyű undokságos poklost találsz urfiú ágyadon nyugodni. Ám lássad, ha mind ilyen szertelen dolgokat el kell engedni. Mikoron az jámbor úr azt hallotta volna, [...] Nagy haraggal béüté az ajtót, hogy mind az poklost megölje, mind az szent asszont levágja. És mikoron felemelte volna az lepedőt, látá: hát íme, az áldott megfeszült Krisztus nagy vérben keveredvén fekszik az ágyon. Ottan megrettene, es bocsánatot kére, es elenyészék Krisztus Jézus ölébe. Az szent asszon feleségétől meg azonképpen bocsánatot kére nagy sírván, es áldomást ada őnéki mindenre szabadon munkálkodni.”

(Dicsőséges szent Erzsébet asszonnak ünnepéről, ki vala magyari Endre királynak leánya. Másod capitulum. <https://mek.oszk.hu/06100/06196/html/kozep0028/kozep0028.html>)

Az egyházi prózairodalom az *Érdy-kódexben* anyanyelvünkön szólalt meg, és a maga teljes pompájában. A néma barát megszólal (ez az *Érdy-kódexből* készült 1985-ös válogatott kiadás címe, szerkesztője Madas Edit). Példáját az elkövetkező válságos idők ellenére – vagy éppen azért, a javítás és javulás reményében – követni kezdik. A XVI. század ugyanakkor már a magyar reformáció kora is.

Szkhárosi Horvát András (? Gömör megye, Szkaros – 1549 után) eredetileg ferences rendi szerzetes volt Nagyváradon, aztán 1542-től Tállyán református prédikátorként nyilvánult meg és alkotott. Tíz komor indulatú, a hazáért, a népért és az „igaz” hitért aggódó éneke maradt fenn, a korábban már bemutatott Bornemisza Péter 1582-es énekeskönyvében. Szkhárosi András tíz énekében kilenc különböző strófaképletet használt, s kitűnő ritmusérzékkel komponált. Minden sora gúny- vagy vádirat az emberek életét és lelki egészségét „dúló”, „hatalmas urak és fejedelmek, papok, pispokok és szerzetesek” ellen. Az *kétféle hitről* (1544) című éneke egyszerre vádol és gúnyol. A katolikus szertartásokat, a bűnbocsánati cédulák árusítására utalva, „foltosnak” csúfolja. A kolostori böjtöt rosszul bíró szerzetesek reggeli gyomorkorgását, a halétektől már-már szédülő „kerengését” pompásan ábrázolja, mintegy görbe tükörben:

„Reggel a papok ha böjtökben felkelnek, Kelletlen az haltul igen birbitélnék, Sok precest olvasnak, egyházat kerengnek, Honnét halat hoznak, mindenfelé néznek.

Vajki okosok akkoron az barátok, Pénzt ők nem hordoznak, de kezekben szatyrok, Hosszú olvasójok ő nyelvek, hálójok, Nagy sokat akkor kong ő hangos harangjok.” (Szkhárosi: *Az kétféle hitről*)

Az *fejedelemségről* (1545) című éneke szerint az urak vétkei, mulasztásai és hitetlensége miatt zúdult minden baj az országra és a népre. Az *fösvénységről* (1545) című éneke megrázó és itt-ott naturalista képekben mutatja be, hogy a kíméletlen, erőszakos vagyonszerzés és fösvénység csak hizlalja az urakat és az anyagcsere folytán ... a „férgeket” is; igazságtalan, mert megnyomorítja az urak ellátásáért dolgozó „községet”, a nélkülöző többséget, a mives-munkás világot:

„Mert nagyságos úr vagy [...] / Nem élhet túled az nyomorult község, / Mert teneked szolgál lám minden mesterség / [...] Az szegény népnek erejét elveszed, / És munkákkal az férgeket tölted / [...] Bűdös boroddal az népet bosszontod, / Elvesző marháddal őket sanyargatod, / Férges szalonnádot mind reájok osztod.” (Szkhárosi: *Az fösvénységről*)

A református énekszerző átveszi a magyarra akkor már igencsak fordított Biblia kifejezés- és szóláskincsét, és megtölti azt a maga festői, mozgalmas és manierista stílusával, ugyanakkor a természettől és teremtőtől messze elidegenedett ember kétségbeesését fejezi ki. Ezt olvashatjuk *Az átokról* (1547) című énekében:

„Ércce válik fejed felett a szép csilágos ég, Vassá válik talpad alatt az nagy jó zsiros föld. Porharmatot, hamuesőt iszik az aszú föld, Megrepedez, úgy panaszol reád az szomjú föld.”

A világ vakságban él, Isten szent sebei sem térítik igaz hitre, ezért pusztul az ország népe:

„Ad az isten ellenségnek tégedet kezébe, Eloszlatol mindenfelé sok ország szegibe, Az vadaknak, madaraknak te esel körmökbe, És nem leszen, te testedről ki őket elűzze.

Idegen nép országodban nyakadra ül neked, Tisztessége nagyobb leszen hogyan mint teneked, Szegén lésszesz, az idegen ad kölcsen teneked, Ő fő leszen, te fark lésszesz, parancsol teneked.

Messze földről az úristen hoz te reád népet, Kinek nyelvéte meg nem érted, nagy kegyetlen népet, Ki nem teszen tisztességet öreg embereknek, Meg nem szánja veszedelmét a kis gyermekeknek.”

És egyszer csak, a romlásban szenvedő néphez mint egységes magyar nemzethez szól a prédikátorköltő; ez talán itt és most először történik meg irodalmunkban:

„Magyar nemzet! nagy sok jót tón teveled az Isten, El-kihozza Szkitiából az jó kevér földre Felültetve asztalfőre; minden tisztességre, Pogányságból megfordítja az keresztény hitre. [...]”

(Szkhárosi Horvát András: *Az átokról*. A verseket vö. Régi Magyar Költők Tára, Budapest, Balassi kiadó, 2004)

Csak hogy a romlás elérte a „nyakas” és „siket” magyarokat is, zárja (Berzsenyi felé mutató) dörgő sorait a méltán háborgó tállyai prédikátor.

Pakisztán (13.)

Hetedik túranap (1.)

Veress Zsombor

A gleccsersztrádák fő útkereszteződésében

Július 5-én a Concordia táborban ébredtünk. Nem is akármilyen napra virradtunk, hiszen ezen a napon nem más, mint a K2 alaptábor volt az úti cél. A sátoztábor három gleccser, a Baltoro alsóbb és felsőbb szakasza, a Godwin-Austen és a Vigne találkozásánál fekszik, durva felületű, hepehupás jégstrádrán. A gleccserek sztrádráinak eme fő útkereszteződése fontos logisztikai tranzittábor a K2, a Broad Peak, valamint több más rendkívüli csúcs eléréséhez. Egyfajta alaptábori minősége van, ahonnan más csúcsok alaptáboraihoz lehet to-

Átkelés gleccserhasadékokon és morénákon

vább indulni. Az egyik ilyen csúcs a közvetlenül felettünk ágaskodó, jellegzetes alakú Mitre Peak (6010 m) volt. A katolikus püspök süvegéhez hasonlító hegy megmászása magas szintű technikai tudást igényel. Ide kívánczik, hogy utazásaim során már találkoztam egy ugyanilyen nevű hegyvel. Az új-zélandi Mitre Peak, amely 1692 méteres magasságával függőlegesen emelkedik a Milford Sound víztükre fölé, a megszólalásig hasonlít a karakorumhoz.

Jégfolyó hullámvölgyein

Mint minden nap, azon a napon sem engedhettük meg magunknak a lazálást, korán keltünk, és reggeli után hosszú, verejtékes, de igazán rendkívüli gyaloglás várt ránk a K2 alaptáborig. Ezen a ponton, négy napnyi vendégeskedés után elhagytuk a Baltoro-gleccser több tíz kilométeres pályáját, 90 fokok fordulatot tettünk északi irányba, és egy másik elképesztő jégár, a Godwin-Austen sztrádjára léptünk. De csak a legnagyobb jóindulattal mondhatom lépésnek erre a gleccserre való váltásunkat, ugyanis az irtatlan jégfolyó hullámvölgyein való átkelés inkább csetlés-botlásnak, bukácsoolásnak minősült. A gleccserek találkozásánál, vagy ha úgy tetszik összefolyásánál még barátságosabbá, még nehezebbé és még fárasztóbbá vált a terep. Mindkét „jégfolyó” mérhetetlen mennyiségű üledéket szállít a hátán, s ahol össze-csókolóznak, vagy inkább ahol összekaramboloznak, ott a morénák minden képzeletet felülmúló felhalmozódása, összevisszasága, egymásra torlódása jókora halmokat, mély barázdákat, feneketlen szakadékokat formál. Egyik túratársam így emlékszik vissza aznap lelkialapotunkra közösségi hálózati bejegyzésében: „Ma nagy nap lesz, elérjük a K2 alaptábor, előtte pedig a Broad Peak alaptábor is! Ennek ellenére elég nehézkes már a gyaloglás, minden lépés után fogadkozom, hogy ilyet többet sose, csakis tenger-

parti nyaralás koktélozgatással. Ne-eeem!”

Törmelékektől terhes morénákon botladozva, elzárva a világtól

Hasonló gondolatok fogalmazódtak meg bennem is, és olykor a pokolba kívántam azt a napot is, amikor feliratkoztam erre a kalandra. Nehezünkre esett a sokadik napon is a folyamatosan hullámozó, törmelékektől terhes morénákon botladozni, a sorozatterhelés kezdett az agyunkra menni, de tartotta bennünk a lelket az a tudat, hogy a világ egyik legkülönlegesebb, legeldugottabb, csak kevesek által bejárt szegletében leledzünk. Mindenesetre nem csak számunkra, turisták számára volt

azon, hogy túlgyeget magam szorongásaimon, hiszen tudtam, hogy ha bajba kerülnek vagy kerülünk, a Mindenek Ura akkor sem hagy el. Túratársaimon, túratársaimon, teherhordóinkon keresztül Istenre bíztam magamat, magunkat.

A Godwin-Austen-gleccseren át a róla elnevezett K2 hegyig

A gleccsert Henry Haversham Godwin-Austen angol topográfusról, természettudósról nevezték el, aki a Himalájában tett felfedezéseket, és az 1860-as évek elején felmérte a K2 lábánál található gleccsereket, ugyanakkor magáról a K2-ről is végzett méréseket. Nem terjedt el széles körben, úgy mint az Everest esetében, ezért csak kevesen tudják, hogy a K2 egyik elnevezése a Mount Godwin-Austen.

A Godwin-Austen-gleccseren kapaszkodva bal oldalra előbb a Marble Peak mellett gyalogoltunk el. A 6256 méteres „Márvány-csúcs” azért volt feltűnő, mert az alsó része – koromfekete lévén – nagyon elütött a jóval világosabb szürke gránittól, homokkőtől. A sok hegycsúcs közül kiemelkedően szép volt az Angyal-csúcs (Angel Sar, Angel Peak, Angelus Peak), amely közvetlenül a K2 mellett kicsinek tűnt ugyan, pedig 6802 méteres magasságával ez sem egy törpe. Az angyalian szép csúcsot magamban a K2 kistésvérének neveztem el.

Az ötcsúcú hegy szedi áldozatait

Az oldalirányból betorkolló gleccserek közül jobb oldalról a Broad Peak-, bal oldalról a Khal Khal-gleccsert hagytuk magunk mögött, s közben 6-7000-esek méltóságteles tekintetétől kísérve egyenesen szembementünk a K2-vel, amely bástyaként zárta le a Godwin-Austen-gleccser zsákutcáját. Később bal oldalról elértük a Savoia-

Kapaszkodás a Godwin-Austen-gleccser morénáin, háttérben a K2

váló tér- és terepérzéssel rendelkezve ügyesen eligazodtak, és gyorsan találták meg a legcélravezetőbb csapást. Csak lassan, nagy ügyvel-bajjal araszoltunk, megmeggállva, pihegve pihenve. Túljutva a kezdeti nehézségeken, elhaladtunk egy katonai adó-vevő torony mellett, amelyről az a hír járta, hogy a közelében fogunk tudni valamicske téretrőt befogni, de sajnos ez csak a helyieknek sikerült, így csalódottan vágtam zsebre telefonomat. Már 8. napja jártunk-keltünk a világ végén, már 8 napja nem tudtam semmit az otthoniakról, és ők sem rólam. Vajon mi van velük? Jól vannak? Egészségesek? Történt velük valami? És nyilván ugyanezek a kérdések fogalmazódtak meg bennük is irányomba, csak még sokkal erőteljesebben és aggodalmaskodóbban. És mi van a nagyvilágban? Vajon hol tört ki ismét háborúskodás, a világ melyik szegletében szenvednek éppen árvízről, földrengéstől? Istenbe vetett bizodalmmal segített

gleccsert is, de közben jobbról ott anyáskodott felettünk Földünk egyik legmagasabb és Pakisztán harmadik legmagasabb csúcsa, a már többször is emlegetett Broad Peak. A csúcs neve találó, mivel a teteje másfél kilométer széles, így egy széles csúcs benyomását kelti. Az elnevezés a tibeti Faichan Kangri szó szerinti fordításából származik, de világszerte az angol neve vált ismertté, amelyet egy angol felfedező adott a 19. század végén, utalva a Svájc és Olaszország határán található, hasonló nevű és kinézetű Breithornra. A hegynék valójában öt csúcsa van, melyek közül három nyolcezer feletti: a Broad Peak (8051 m), a Rocky Summit (8028 m), és a Broad Peak Central (8011 m). A hegy első meghódítói osztrákok voltak 1957-ben, és talán nem is kell mondanom, hogy ez a hegycsúcs sem kíméli a rá merészkedőket. Az áldozatok száma mára már 30 fölé emelkedett, s bár biztonságosabbnak tartják a K2-nél, a halálozási ráta 7-8 százalék körül

A Concordia tábor a Mitre Peak alatt

van, ami azt jelenti, hogy 100 sikeres mászásra 7-8 haláleset jut. Ez ugyan csak egy statisztika, de tény, hogy a számokat figyelembe véve ez a hegy sem egy életbiztosítás.

Néhány órányi küszködés után megpillantottuk a Broad Peak alaptáborát, amelyet a gleccser hosszanti, magas fekvésű oldalmorénájára építettek. Ezen a ponton már 4900 méteres magasságban jártunk, és ahhoz, hogy eljuthassunk az alaptábor sátraihoz, el kellett hagynunk az ösvényt, és fel kellett kapaszkodnunk a moréna hátára. Az alaptábor vezetője nagyon kedvesen fogadott, asztalhoz ültetett, Coca-Colával, teával kínált bennünket. Ez a minden hátsó szándék nélküli kedvesség, közel 5000-hez, ahol a Coca-Cola már igazi kincset és gyógyírt jelent a testnek, egyszerűen felfoghatatlan volt számomra, nagyon jólesett. Megtudtuk, hogy a táborban egy marosvásárhelyi magyar és több külföldi hegymászó is tartózkodik, de velük csak a másnapi visszatértünk tállakozhattunk, mivel azokban az órákban éppen a hegyen akklimatizálódtak. Kezünkbe adtak egy távcsövet, és mutatták, hogy hol kell őket keresnünk, és valóban megtaláltuk a különböző magasságokban található, szinte kivehetetlenül kicsi sátracskákat. A kukkerrel még inkább érzékelné lehetett a hegy félelmetes arányait, annak apró részleteibe is belátva. Hihetetlennek tűnt, hogy képesek felmászni azokon a meredek, számunkra megmászhatatlannak tűnő jégfalakon.

A Broad Peak alaptábor ára

A Broad Peak alaptábor – és nagyjából ugyanez érvényes a K2, illetve más hegyek alaptáboraira is – tulajdonképpen sátorok katonásan elrendezett soraiból áll, akárcsak egy átlagos tábor. Csakhogy van különbség minőségben és a kényelemben, mert az alaptáborokban jellemzően egyéni sátrak állnak a hegymászók rendelkezésére, amelyek kis házikó nagyságúak, állni is lehet bennük, és a lakóik nem matracon, hanem tábori ágyakon pihenhettek. A háló-sátrakon kívül nekik is van közös, általában fűtött étkezősátruk, és működés internet-hozzáférés is rendelkezésre áll. Az alaptáborot különféle,

A Broad Peak (8051 m) és alaptábor

speciális hegymászóügynökségek üzemeltetik, amelyek az élelmet, az oxigénpalackokat és az egész logisztikát erről a helyszínről adminisztrálják. Mindez kényelmes tartózkodást biztosít az egy-két hónapos expedíció során, de nyilván ennek a kényelemnek és a csúcsmászó expedíció számtalan egyéb költségének ára is. Amíg a mi többhetes trekkingünk a néhány ezer dolláros árkatóriába tartozott, addig egy több hónapos all inclusive csúcsmászó kísérlet jóval drágább. A K2 csúcsmászás például (akárcsak az Everest-mászás) egy nullással nagyobb árkatória, konkrétan 35.000–100.000 amerikai dollár között mozog, a Broad Peak megmászása olcsóbb.

A penitentes jégformációk

Az alaptáborból visszatérve, továbbindulva, egy idő után elfogytak a kövek, maradt a pusztaság, annak bizarrabbnál bizarrabb alakzataival. A legérdekesebb jégformációk az úgynevezett penitentesek voltak, melyeknek hosszú, hegyes kúp formájuk csuklyákra emlékeztetett. A penitentes egyébként bűnbánókat jelent spanyolul. De mi köze a jégnek a bűnbánathoz? Ennek megértéséhez tudnunk kell, hogy létezik a Bűnbánók Testvérisége nevezetű keresztény vallási gyülekezet, aminek a tagjai, különböző bűnbánati eszközöket használva, böjtöléssel és egyéb módon gyakorolnak bűnbánatot. Fejükre jellemző módon a capirote-nak nevezett bűnbánó csuklyát, vagyis egy hosszú, csúcsos süveget helyeznek, ily módon indulva körmenetekre. Ez a különös fejfedő az arcukat is eltakarja azért, hogy a bűnbánat során ne magukra, hanem Istenre összpontosítsák a figyelmet. Na már most a gleccser hegyes jégalakzatai, a penitentesek nagyon hasonlítanak a vallásos szervezet hegyes süvegű penitenteseihez, innen származik az elnevezés. S mivel ezer és ezer jégalakzat állt egymás mellett, olyanok tűntek, mintha jéggé fagyott zarándokcsoportot láttunk volna vonulni a gleccseren. Egyébként a Ku-Klux-Klan fejfedőjét, köpenyét éppen a bűnbánók ihlették, csak hogy a KKK ezeket a külsőségeket a félelemkeltés és a titkosítás eszközeként használta.

Lélektani divatok

Szerepek kiürülése, azaz elszereptelenedés

Az előző két részben az életkori szerepek felcserélődéséről írtam. Ám a szerepek mára nemcsak ott, hanem az élet szinte minden területén, ha nem is felcserélődtek, de nagyon sokat változtak, sokszor szinte eltűntek. Elszereptelenedett a világ, mondanám én ezzel az általam alkotott kifejezéssel, amely szerintem pontosan leírja a jelenséget, melynek bemutatását, körbejárását és magyarázatát szeretném itt megvalósítani.

Albert Ildikó klinikai pszichológus

A pszichológiai és a társadalomtudományok szempontjából általában a szerepről azt mondhatjuk, hogy az az egyénnel szemben támasztott társadalmi elvárások összessége, vagyis azok a tulajdonságok, amelyekkel valakinek egy adott státuszban más koncepciók rendszerben fogalmazva az adott szereppel járó pozícióban, rendelkeznie kell. Vagyis tudtuk, hogy egy bizonyos korban, azaz egy fiatal, idős, középkorú; a családban elfoglalt helye (anya, apa, gyermek), a szakmája (orvos, tanár, asztalos stb.), a munkahelyen elfoglalt helye szerint (igazgató, titkár stb.), tehát a társadalmi szerepei alapján mit várhatunk el az illetőtől: milyen viselkedést, illetve milyen tulajdonságokat kíván meg az illető szerep. Ezzel együtt pedig a vele járó státusz milyen jogokkal ruhazza fel az illetőt. Létezett egy hangnem, egy hangulat, bizonyos értelemben valamiféle közös nyelv, ami megkönnyítette a kapcsolatteremtést, a kapcsolattartást és a kommunikációt.

Az anómiás társadalom természetesen maga után sok szociális és emberi jelenség eltűné-

sét, vagy minimum az átalakulását. Így fogalmazva kevésbé mellbevágó e történet, de attól még mindig roppant elgondolkodtató, vagy annak kellene lennie mindenki számára. Nyilván nem az, hisz akik nem ismerték a jól körüljárható szerepeket, és ez igaz sok más jelenségre is, azok nem tudják, hogy voltak ilyenek, vagy ha hallottak is róla, nem igazán tudják, milyen is volt az. Nem igazán ismerik és ismerik el, hogy volt egy idő, nem is olyan régen (és elég régóta tartott), amikor viszonylag pontosan leírható volt – például a szakmák esetében – vagy létezett egy hallgatóságos egyezség a közösségekben, amely szabályozta, hogy mit jelent egy bizonyos szerep: mit szabad és mit nem az illetőnek. És a közösség büntette valami módon a szabályszegőt. Azaz a közösségeknek erős szabályozó és ezzel együtt megtartó szerepük is volt. Mára ezek a nagyobb normaalkotó és -követő közösségek is megszűntek, alakul helyettük sok kis csoportoska, kezdve az egyszülős családoktól a néhány fős galerikig, melyek legtöbbször a saját (elégképpen) szabályaik szerint működnek, mert

erre biztatják őket korunk megmondóemberei is, akik, az egész korszellemhez hasonlóan, inkább csak rombolnak, de az építkezéshez támogatásokat nem adnak, hanem mindenkire rábízzák, hogy oldja meg maga a feladatot. Így lesz egyéni, esetleg kiscsoportos feladattá az, ami hosszú időn, évszázadokon, sőt évezredekben keresztül a társadalom, benne a nagy közösségek – falu, város, osztályok – kötelezettsége és felelőssége volt, hisz ezzel biztosították az együttélés – benne a kapcsolatok, a munka, fejlődés, a célok és utak kialakításának – gördülékenységét.

A szerepek átalakulásának talán leglátványosabbja a nemi szerepek sok helyütt – nem alaptalanul – vitatott, nálunk még eléggé nehezen elfogadott képlékenysége. Ma már viszonylag közismert, hogy a biológiai nem és a társadalmi nem (a gender), azaz aminek érzi magát az ember, ahogyan a társadalomban meg kíván valaki jelenni, nem mindig esik egybe. A jelenség nem új, de az utóbbi évtizedekben foglalkoznak vele jobb témához méltó lelkesedéssel. A nemi szerepekkel kapcsolatos kérdéseknek ez az oldala az, ami divatként jelenik meg és vezet egészen képtelen túlzásokhoz. Valódi szakirodalma még nincs, vannak kutatások arról, hogy hogyan határozzák meg magukat a nem bináris rendszerben érzők, gondolkodók, ám annyira sokféle elképzelés van, hogy még az interneten is

egy idő után eltűnnek az addig nyilvánosan állított (ön)meghatározások, majd újabbak jelennek meg (helyettük? mellettük? ki tudja?).

Ugyanígy a tanár és a tanuló szerepének néha tragikus változásaival is egyre gyakrabban találkozunk, félünk is. Még nem általános a jelenlét, de haladunk. Lassan a tanáron kéri számon azt, amit a gyerek nem tesz meg, a tanuló pedig kikéri magának, ha esetleg elvárásokkal találkozik, netán elégtelenségnek ítélik a tudását, a hozzáállását vagy a viselkedését. A szülő meg lelkesen támogatja gyermeke elfogadhatatlan megnyilvánulásait. Érthető, miért, nem?

Ha belegondolunk, mennyi olyan halálesetről tudunk, ami talán elkerülhető lett volna, ha más az orvosi hozzáállás, ha nem küldik el a sürgősségre a beteget; hogy milyen sokan panaszkodnak arra, hogy hogyan viselkednek velük a gyógyításra felelküdt káderek, akkor nem kell többet írnom ennek a csodálatos szerepnek a színváltozásairól, hogy az asszisztensekéről ne is beszéljünk. De ugyanez a helyzet a családon belüli szerepekkel is.

A szerepek fellazulása, az, hogy nem tudunk hozzájuk viszonylag elfogadott tulajdonságokat, viselkedéseket társítani, együtt jár a határok fellazulásával, sőt, gyakran azok eltűnésével is.

Hogy vajon divat-e az elszereptelenedés, vagy valami más, azt akkor érthetjük meg, ha sikerül értelmeznünk korunk történéseit. Kérdés: minek nevezzük minden értékünk, minden szimbólumunk, tulajdonképpen egész eddigi életfi-

lozófiánk megkérdőjelezését? Di-vatnak vagy valamilyen újabb életfilozófiának? Mivel az utóbbi akkor lehetne, ha állítana is valamit, azaz adna valamit mindannak a helyébe, amit megkérdőjelez és sutba dob mint elavultat és használhatatlant – mondhatjuk, hogy nem az. Ám ameddig csak annyit ajánl, hogy mindenki maga értelmezze, keresse meg a különböző eldobott értékek, tulajdonságok, jelképek helyett azt, hogy hogyan látja ő mindezt, töltse ki saját maga az így keletkezett űrt, addig inkább csak tapogatózás, bizonytalanság és káosz, ha úgy tesszük, társadalmi anarchia van. És az van, tapasztaljuk. Akkor talán érvényes az első felvetés, azaz divatjelenlenségként beszélhetünk az anómiás társadalomról és ennek következményeiről, hisz roppant vonzónak tűnik igen sokaknak, hogy mindent felrúghatnak, semmit sem kell betartani, megtartani, elfogadni, lébecolhatnak ebben a rosszul értelmezett szabadságban, és tarthatják ezt egy követendő attitűdnek – azaz divatnak – mint az újabb és újabb ruhahóbortokat, ám ezzel semmilyen értéket nem termelnek. Sajnos. Csak az értékek és sok egyéb vákuuma marad. Ki tudja, meddig?

Egyszer, valamikor talán lesz még közösen kialakított, elfogadható, egységes szerepfelfogás, és reméljük, nem esik végleg szét öntörvényű emberekre a kétlábú tolatlan madarak tömege. Mint ahogyan remélem azt is, hogy nem a mesterséges intelligencia veszi át az emberek irányításának, helyük és megbízatásuk, kötelességeik és lehetőségeik kijelölésének feladatát. Reménykedjünk.

Ember és állat harmóniája

A kutyaszőrzet nyári ápolása

A felelős kutyagazdi a nyár beköszöntével el kell döntse, hogy szőrápolás tekintetében mi a legjobb a házi kedvenc számára. A kutyák különböző szőrtípusai miatt nem árt tisztában lenni azzal, hogy a kedvenc melyik csoportba tartozik, mert mindenik szőrtípust másképp kell ápolni. A nyár beköszöntével megnő a kutyakozmetikusok forgalma, és nem egyszerű közeli időpontot előjegyeztetni azoknál, akik szakszerű higiéniai kezelést is végeznek.

Szer Pálosy Piroska

A duplaszőrű kutyák, mint a juhászkutyák és keverékeik szőrzete keményebb fedőszőrből és sok aljszőrből áll. Az aljszőrzetet minden vedléskor szakszerűen el kell távolítani, másképp a combokon és a háton csomókban hull a szőr. Ezt a fajta szőrzetet nem szerencsés lenyírni, mert minden nyírás alkalmával dúsul az aljszőr, és a szőr tövével bent maradó rész irritációt okozhat. Ha a folyamatosan növe szőrzettel rendelkező kutyákat nem nyírjuk, szinte a végtelenségig nőhet a bundájuk, ilyenek többek között a bichonok, uszkárok, pulik. Nekik tanácsos nyáron rövid, sportos frizurát készíttetni, de őket sem szabad teljesen kopaszra nyírni, legalább 1-2 mm maradjon mindenhol rajtuk.

Egyre népszerűbb a rendszeres kutyakozmetikai ápolás, amelynek során az állat bőrét és szőrét is átvizsgálják, mivel a hangsúly nem csupán a „frizuraalakításon” van. A forró nyári napok beköszöntével sok gazdiban felmerül a kérdés, hogy nyírva vagy dús szőrzettel érzi magát jobban a házi kedvenc, melyik fajtánál elengedhetetlen a szőrzet ápolása. Egyesek szerint divatirányzat, mások szerint fontos szolgáltatást végeznek a kutyakozmetikai szalonokban, ezért az állategészségügyi szakember véleményére is kíváncsiak voltunk.

– *Mikor ajánlott egy kölyökkutyát első alkalommal kutyakozmetikushoz vinni?* – kérdeztük dr. Pálosi Csabát, a Noé Bárkája kisklinikája vezetőjét.

– Mivel a kiskutya immunrendszere még nem véd a különböző betegségektől, ezért az első kezeléssel érdemes megvárni a harmadik kötelező oltást, és a kutya négy hónapos kora után kerülhet erre sor. Egy komplett kozmetikai kezelés általában fürdetésből, nyírásból vagy trimmelésből, karamvágásból áll, de nem maradhat el a fültisztítás és esetenként a búzmirigytisztítás sem. A nyírás esetében fontos az egész-

ségügyi nyírás, amelynek során a szemek, a tappancsok és a végbélnyílás környékén lévő szőrt vágják le, ez elsősorban a hosszú szőrű fajták esetén szükséges. Ha csomósodott szőrű az állat, a szőrbontás nagyon sok időt vehet igénybe, akárcsak a gyulladt fül tisztítása.

A kutyakozmetika védelmi szerepe

A kutyakozmetika nem kötelező, de időnként ajánlott, mivel a bőr ápolása nem csupán esztétikai, hanem védelmi szempontból is lényeges. Amint az ember tisztán tartja magát, a kutyájáról is hasonlóképpen kell gondoskodjon. Elhanyagolt, ápolatlan kutyában könnyen megtelepszik a bolha, nehezebben vehető észre a kullancs vagy az esetleges bőrelváltozás. A csomós, összeragadt szőrzet kibontását, a kényes testrészek tisztán tartását a kutyakozmetikus elvégzi. A lábujjak körüli szőr lenyírása fontos a toklászok bőr alá hatolásának megelőzésére, a fül tisztítása ugyanebből a megfontolásból fontos, de a füljáratot a jó szellőzés érdekében is tisztán kell tartani. Keveset mozgó kutya esetén a karmok túlzottan megnőhetnek, ezeket normál méretig vissza kell vágni, hogy a kutyát ne akadályozza a járásban. A kutya kozmetikai ápolása egyben a bőrének és szőrének az átvizsgálásával is jár, ezáltal olyan bőrelváltozásokat, sebeket vagy akár alatmosan megbúvó élősködőket is észrevehetnek, amelyeket a gazdi elől elrejt a bunda. Másképp kell ápolni egy nagyobb testű kutyát, mint egy ölebet, egy lakásban tartott kedvencet, vagy a családi ház kertjében élő kutyát, illetve a rövid szőrű és a hosszú szőrű kutyát.

A nyírás és trimmelés a kutya szőrtípusától függ. Trimmelni a drótszőrű (pl. airedale terrier), szálkás szőrű (pl. szálkás szőrű tacskó) és vegyes szőrzetű (pl. spánielek) kutyákat lehet. A trimmelés a szálkás szőrű kutyák szőrének ápolására jellemző, ahol az elhalt szőrt távolítják el, hogy helyettük új növekedjen, azonban nem minden kutyakozmetikus ért a trimmeléshez, amely szakszerűen végezve nem fájdalmas, sőt, megkönnyebbülést jelent a kutyának, mert azt követően bőrük jobban szellőzik. Ezeket a kutyákat nem ajánlatos nyírni, mert a nyírás során az elhalt szőr nem kerül ki a szőrtüszőből, csak rövidebb lesz, ez a szőrminőség romláshoz, illetve bőrgyulladásához vezethet. A kutyák szőrzete különböző típusú és textúrájú lehet, de általánosságban két szőrzet típus különböztethető meg: az egyrétegű és a kétrétegű szőrzet. Az egyrétegű szőrzet egyetlen felső fedőrétegből áll, mely az egész testfelületen folyamatosan növekszik, ugyanúgy, mint

Fotó: Szer Pálosy Piroska

az emberi haj. Ilyen típusú szőrzete van például az uszkárnak, a máltainak, a bichonoknak, a yorkshire terriernek és még jó néhány más fajtának. Ezeknél a fajtáknál a szőrzet ápolása, nyírása mindenképp szükséges. Ugyanakkor óvatosság ajánlott, ha a meleg, nyári időjárásra készülve az egyrétegű szőrzettel rendelkező fajtáknál teljes egészében el szeretnék távolítani a szőrzetet. Az állat a nyári melegben biztosan jól érzi majd magát szőrtelenül, azonban fennáll a leégés veszélye, ezért fokozottan védeni kell őt a közvetlen napfénytől, illetve létezik naptej kutyák számára is. Az ápolatlan, koszos, csomós szőrű kutya nem csak kellemetlen látvány, de a kutya is rosszul érzi magát, ugyanakkor sok betegséget is okozhat. A kutyakozmetikus képes felismerni egyes betegségeket, és figyelmeztetheti a gazdit, ha fel kell keresni egy állatorvost. Sokszor a nagy bunda alatt nem látszanak a sebek, fekélyek, a csomós, elhanyagolt szőr miatt keletkezett bőrbetegségek. Ezért ajánlott az olyan kutyafajtákat is megnyírni legalább évente egyszer, tavasszal, amelyeket egyébként nem szoktak nyírni, pl. a pulit, kuvaszt és komondort. Ezeknek a zsinóros szőrű kutyáknak az aljszőre nem hull ki, mint a többi fedő és aljszőrrel rendelkező kutyának. Ezért könnyebben kapnak bőrgyulladást, és hamarabb fülled be a bőrük a szőr alatt. A pulit (rasztás, mint a komondor) inkább fésülni ajánlott, nyírni csak abban az esetben, ha nem sikerül rendszeresen rasztálni – fejtette ki a szakember.

Az asztrológus gondolatai

Mottó: „Fegyver legyen akaratom, Minden-tudásod a pajzsod. Merj poklobba alászállni, Hallgatni és meghallgatni!”

Kedves olvasók!

Bár már beléptünk a júniusba, és nyárias az idő, valójában a tavasz utolsó napjait éljük. A nyár csillagászatilag június 21-én kezdődik, ekkor lép be a Nap a Rák jegyébe, mely a nyári napforduló pillanata. A leghosszabb fényes nap és a legrövidebb éjszaka talán azt sugallhatja, hogy győzelemre áll a világosság, de a képzeletbeli inga innen már visszafele leng, és az őszi nap-éj egyenlőségen át a téli napfordulóig elindul a folyamat fordította. A fény és sötétség harcában nincsen végső győztes, mint ahogy a jó és a rossz összecsapásában sincs. Az ember kettős természetű: nincs „jó ember”, sem „rossz ember”, legalábbis vegytiszta értelemben semmiképpen. A Csillagok háborújának legkatartikusabb jelenetében Dart Vader megváltást nyer, amikor utolsó erejével nem a fiát, hanem a sötét erő mesterét semmisíti meg. Itt érezhetünk egyfajta analógiát a Krisztus mellett keresztre feszített lator megváltásának történetével. Erdemes a jó irányt megcélozni, de szembe kell néznünk azzal, hogy tévedhetünk, helytelenül is cselekedhetünk, vagy bűnököt is elkövethetünk. Külön kell választani azt, amikor ösztönösen, vágyorientáltan, tudatlanságból teszünk „rosszat”, vagy pedig előre eltervezzük azt, amiről eleve tudtuk, hogy helytelen. Ez utóbbi a büntető törvénykönyvben is súlyosabb elbírálás alá kerül.

A Rák jegye a Hold uralma alatt áll. Ezért is dominálnak az érzelmek azoknál az embereknél, akiknél ez az állatövi

jegy megjelenik valamilyen szinten. Az alapmotiváció az, hogy „szükség legyen rá”, és ezért igyekszik olyan élethelyzetekben lenni, ahol ez a tapasztalás jelen van. Amikor ezt nincs lehetősége megélni, akkor belemenekülhet önsajnálatba, illetve ösztönös érzelmi zsaroló technikákat vehet be, ami által a családját vagy a barátait sikeresen manipulálhatja.

A Hold egy feminin planéta. Az anyasággal, a kisgyermekkorral, a gondoskodással és az érzelmi odaadással hozható összefüggésbe. Az önzetlen adás, segítségnyújtás az ember egyik legszebb, legcsodálatosabb képessége és egyben lehetősége. A sors ezeket a cselekedeteket talán pont azért honorálja, mert nincs semmi elvárásunk. De ha valamit azért

teszünk, hogy viszonyozzák, az többnyire csalódással végződik. Talán az egyetlen, amit elvárhatunk valakitől, az az, hogy önmaga legyen. Minden egyéb esetben az elvárásaink rólunk szólnak, és azért nem teljesülhetnek, mert nem vagyunk egyformák.

Negatív események szintjén, ami természetesen az égőnkra vonatkozik, megjelenhetnek a nőgyógyászati betegségek, melyek többnyire a holdi energiák elfojtásaira vagy megelései problémáira utalnak. Ide tartoznak az alá-fölé rendelődési

nehézségek is, mint az apa-anya, férj-feleség, szülő-gyerek, főnök-beosztott viszony. A problémák minden esetben bekapcsolják a kiegészítő vagy egységet létrehozó planétát is, ami jelen helyzetben a Nap. Az is gondot okozhat, ha nincs gyerek. Egy eléggé gyakori betegség nők esetében a mióma vagy jóindulatú méhdaganat. Ez olyan, mint egy „terhesség”. Tudatosan nem várandósságot vagy áldott állapotot írtam. A méhdaganattal rendszeresen orvoshoz kell járni, méregetik, vizsgálják, hogy mennyire növekszik. Ha bizonyos nagyságot elér, negatív értelemben „kifejlődik”, és belső szerveket nyom, akkor eltávolítják. Nem egy olyan esetről van tudomásunk, hogy a diagnosztizált miómát követően megfog a páciens. És mi történik ilyen esetben? Eltűnik a mióma, mert a létezése értelmét veszti!

A holdi szervekhez tartoznak még az emlők, a gyomor, a nők jobb és a férfiak bal szeme. Ha sikerül a helyes úton haladni, a sorsfeladat megélésére vonatkozóan, akkor biztosak lehetünk abban, hogy szükségtelenné válnak a tünetek és betegségek.

A holdi területeink betegségei minden esetben az érzelmi egyensúly felborulását is jelentik, amiben „vastagon” benne lehet a család, a párkapcsolat, vagy akár egy megoldatlan munkahelyi konfliktus.

Egyet sose feledjünk: a tünet és betegség sosem az alapprobléma, hanem annak a jelzése, amit meg kellene oldanunk.

Vigyázzanak magukra és egymásra! Véleményeiket, gondolataikat megírhatják az asztros@yahoo.com címre.

Toth Sándor

www.asztrologiaelemzes.hu

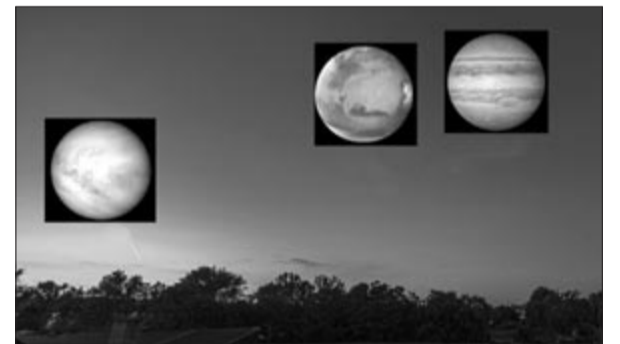
Bolygók együttállása

Három bolygó és a holdsarló együttállása nyújt különleges látványt a nyugati horizonton június 16-án és 17-én naplemente után. A Merkúr, a Jupiter és a Vénusz egy vonal mentén sorakozik fel az alkonyati égen, amelyhez a vékony holdsarló is csatlakozik.

A két egymást követő estén más-más formációt mutató jelenség szabad szemmel is megfigyelhető lesz, a láthatósághoz ugyanakkor akadálymentes nyugati, északnyugati látóhatár szükséges. A bolygókat június 16-án 22 óra 45 perc után lehet a legkedvezőbben megfigyelni. Elsőként a 4 százalékos holdsarló tűnik fel alacsonyban, 6 fokos magasságban, amelytől balra, lefelé látható majd a Merkúr halvány, narancsos égitestként. A két égitest ezen az estén mindössze három holdátmérőnyi távolságra lesz egymástól. A szabad szemmel is észlelhető holdsarló mellett a halványabb Merkúr megpillantásához, illetve a páros közös megfigyeléséhez kézi távcső (binokulár) használatát javasolják a szakemberek.

A horizonttól balra és felfelé haladva a Jupiter, majd még magasabban az esti égbolt legfényesebb égiteste, a Vénusz is feltűnik, amely iránymutatóként is szolgál a többi bolygó kereséséhez.

Másnap, június 17-én a 10 százalékosra dagadó fényes holdsarló a Vénusz közelébe ér. A két égitest bő egy fokra lesz csak egymástól, 12-13 fokkal a horizont fölött. A holdsarlótól jobbra lefelé a Jupiter közepesen fényes fehér csillagként látszik, jobbra legalul a Merkúr megpillantásához pedig már binokulárra lehet szükség. (MTI)

Illusztráció

	1.	FEJVEDŐ	DÉLUTÁNI PARTI, ÖSSZEJÖVETEL	FELVIGYÁZÓ AZON A HELYEN	MENJI (ANGOL)	LAMARTINE VERSE	SZÁLLODA FÖLDHÁNYÓ ESZKÖZ	KÖLTŐI SÓHAJ HARAP	JÓTÉKONYKODIK	A HÉT VEZÉR EGYIKE	SZÉKEN PIHEN FÉRFINEV (MÁRC. 27.)	SPANYOL ARAB	VALAMINÉL LENNEBB	REG ÉS ... (ARANY)
Lucius Annaeus Seneca órómai filozófus és drámaíró tanácsát idézzük a fősorokban.	A													T
		VAN (NÉMET)		BECÉZETT NAGYAPA HORDÓ-MÉRTÉK				ÉNEK ... SÁMUEL (KIRÁLY VOLT)			BEOLTOTTA VALA KIS PAJTA			
		ÓZLÁNY VÁGÓ-ESZKÖZ			ZENÉS DRÁMA A PARADICSOM			EGYSEJTŰ CSÍRAMAG LESZÁRMAZOTT						RÓMAI EZER SZOVJET REPÜLŐGÉP
2.	A	TORONY-IRANT	FELSŐ VÉGTAG SZŐRNY	FÉLIG KÉSZI HELYSÉG POLGÁRA		HAMIS SZINTÉN		BÁNAT BŐ, HOSSZÚ FÉRFI-PALÁST		ALUMINIUM VEGYJELE GÓDRÓT KÉSZÍT		TROMBITA-HANG VILÁGJÁRO		
JÁRMŰ FORGÓ RÉSZE				HAZUDIK TENGELEN MOZOG			TÜRK NÉP FEJÜNK HÁTA					BUSZ-KLIENS BECÉZETT MIHÁLY		
GYILKOLÁS			MAGAS NÖVÉNY ZOKOG		SZÉKELY IS DIVIZOR		A TANTÁL VEGYJELE FELTÉVE	LATIN CSONT BARÁT (SPANYOL)		PÁRATLAN MATT A TÓCSA PARTJAI!			A TAVASZ HATÁRA!! ERŐSZAKKAL ELVESZ	
SOKBÓL A LÉNYEGES RÉSZ			HOZZÁTARTOZÓ BIKIKLI „TALPA”			ELŐRE JUT IDŐJÁRÁS-FELE				PÁPAI KORONA JAPÁN RUHADARAB				ROSSZ A VÉGE
VÉREDÉNY			ÉLÉNK SZÍN ÁZSIAI FENNSÍK			AKOL FRANCIA ARANY			FŰVÁGÓ ESZKÖZ IFJ. ÍRÓ (FERENC)					EZTI ALGÉRIAI VÁROS
SZAPORÍTÓ SEJT RÉG ÉLT ELŐD				A SOR FELBOMLIK TOVA			BŰNÜGYI REGÉNY A SZABDA				SOKFELÉ JÁRKÁLÓ NEMÁN BÚS!			
		ÉRZET-SZÁLLÍTÓ OLASZ SZERELEM			MEZ TESTÜNK KÖZEPE			KALAPOS NÖVÉNY NEM ELEGENDŐ					HATVAN PERC KÖNNYEZIK	
CSÚNYÁN ESZIK				TÉLI CSAPADÉK ÉLETÚT		TE ÉS ÉN NÉMET ÍRÓ (THOMAS)		ÖREG SZOLMIZÁCIÓS HANG					GUMITÖMLŐ NEHEZEN ÉL	
MAGASAN TART				FRANCIA RT. MEZŐ		MOST VAN KLUB-EGYED		A MÉLYBE LAPOS TERÜLET		ODA-VISSZA NŐI NÉV FORGÓ-RÉSZI		MAGATOK A KOMÉDIA VÉGE!		MUTATÓSZÓ KÖZP-ÁZSIAI FALU
VÖRÖS (NÉMET)				SZITA EGYKE!			TEJBŐL MARAD VISSZA MAGAD							KILO (RÖV.) BEFEJEZETLEN HÁZI
VÁKUUM			IGÉNYEL MAGYAR AUTÓJEL		ELLEN (LATIN) FÉLÉVI!			ÉSSZEL FELFOG OLASZ AUTÓJEL			IZOMKÓTÓ RÓMAI 500		BAGOLY-FÉLE NULLA	
L. N. J.	T									ADÁS SZABÁLYOZÁSA				

Június 4-i rejtvényünk megfejtése: **Leginkább a természetet, bizonyos fokig pedig a gyakorlatot kell követned.**

A második féldőben három gólt szerezve fordított és nyert a magyar válogatott a kazahok ellen

A magyar labdarúgó-válogatott 3-1-re legyőzte a kazah csapatot kedden a debreceni Nagyerdei Stadionban rendezett barátságos mérkőzésen. Marco Rossi szövetségi kapitány tanítványai 2023 novemberére, a Montenegro ellen ugyancsak 3-1-re megnyert Európa-bajnoki selejtező óta először tudtak hátrányból fordítva nyerni.

Bár a védekező középpályás Calum Styles a védelem bal szélén futballozott, a magyar válogatott feltűnően sok támadást vezetett a mérkőzés elején ezen az oldalon, a West Bromwich Albion játékosára rendre fel is ért az ellenfél tizenhatosához. A mezőnyfölény ellenére a kazahok a kilencedik percben egy jobb oldali szöglet után előnyhöz jutottak: Szamorodov jobb oldali szögletét követően Malij hét méterről, Markgráf mellől fejtelt a kapu közepébe (0-1).

A magyar válogatott fokozta az iramot, és Redzic, Tóth Alex, majd Vitális is veszélyeztetett, de az eredmény nem változott. Sőt a 21. percben Szatpajev lépett ki a jobb oldalon, a kapujából kifutó Tóth Balázs mellett is elvitte a labdát, de csak kiszorított helyzetből tudott löni, a labda így a gólvonal és az üres kapu előtt gurult végig. Ekkor már Styles oldalán egyre több vendégtámadás futott, de a játékrész felénél a pályán kívül is akadt esemény, csak a szerencsén múlt, hogy nem történt tragédia. A tetőszerkezetre erősített drótkötélpályán mozgó kamera ugyanis kigyulladt, elégette a kábelt, majd jó húszméteres magasságból az oldalvonalra zuhant, közvetlenül a magyar csapat számára kijelölt belemegítési terület közelében, alig egy méterre egy ott álló operatórtól.

Tóth Alex (k), a kazah Alekszandr Mrinszkij (j) és Galimzsan Kenzsebek (b) a Magyarország – Kazahsztán barátságos labdarúgó-mérkőzésen a debreceni Nagyerdei Stadionban 2026. június 9-én. Fotó: MTI/Czeglédi Zsolt

Marco Rossi a csapat mentalitását dicsérte

Marco Rossi szerint a Kazahsztán elleni 3-1-es győzelem kulcsa az volt, hogy a magyar válogatott a gyengébb első féldő után sokkal harcosabb mentalitással futballozott, és a szünet után uralni tudta a mérkőzést. A szövetségi kapitány kiemelte, hogy az idei négy felkészülési mérkőzésen szerephez jutó újoncok és fiatal játékosok frissességet hoztak a csapatba, a találkozó ugyanakkor rávilágított arra is, hol kell még fejlődni. Szoboszlai Dominikről elmondta, hogy a fáradtság ellenére végig a pályán akart maradni, és példamutató hozzáállásával segítette társait. Rossi külön méltatta a két gólpasszt jegyző Szűcs Tamást, valamint Kovács Bendegűzt, akikben komoly jövőbeli potenciált lát. Hangsúlyozta egyúttal, hogy ősszel a mostaninál erősebb ellenfelek várnak a válogatottra, ezért a csapatnak minden mérkőzésen maximális koncentrációra lesz szüksége.

Fotó: MTI/Czeglédi Zsolt

A játéktérre is jutó romokat a tűzoltók takarították el az ivószünet alatt. Közben egyre feszültebbé vált a barátságosnak egyáltalán nem nevezhető mérkőzés, a kazahok öt sárga lapot is kaptak a szünetig, mert nem riadtak vissza a durva szabálytalanságoktól sem.

A szünetben beállt Lukács Dániel és Szűcs Tamás, bő hat perc elteltével pedig mindketten kivették

részüket az egyenlítésből. Az NB I-ben gólkirályi címet szerzett Lukács a jobb oldalvonalról tette a Debrecen játékosára elé a labdát, aki középre passzolt, Szoboszlai Dominik pedig közelről nem hibázott (1-1).

A kazahok továbbra sem finomkodtak, úgy rugdosódtak, mintha nagyon fontos tétmérkőzésen lennének, így a 64. percben Makszim Szamorodov megkapta második

sárga lapját, azaz a magyar válogatott emberelönybe került. Sokáig nem kellett várni az újabb gólra, amelyet a kivetítőn többször is érdemes volt visszanézni, ahogy Schäfer András 28 méterről a labdát a bal felső sarokba bombázta (2-1).

A hajrában másik újonc, a győri bajnoksapat tagja, Tóth Rajmund is pályára lépett, és a 90+2. percben

beállította a végeredményt – a helyi közönségkedvenc, Szűcs Tamás második gólpasszát követően.

Győzelmével a magyar válogatott továbbra is veretlen idén, négy mérkőzéséből hármat megnyert, egyszer pedig döntetlent játszott. A csapat szeptembertől már a Nemzetek Ligája másodosztályát jelentő B divízióban játszik tétmérkőzéseket.

Megyei futballbajnoki eredmények

* 4. liga, II. értékcsoport, 18. (utolsó) forduló: Görgénysóakna – Mezőgerébenes 4-3, Nyárádkarácsoni Szikra – Gernyeszeg 3-0 (játék nélkül), Mezőpagocsa – Mezőzáh 6-3, Kerelószentpál – Alsóidecs 1-0, Mezőceked – Bátos 0-1. A bajnokság végeredménye: 1. Mezőgerébenes 41 pont, 2. Nyárádkarácsoni Szikra 36, 3. Bátos 36, 4. Mezőceked 35, 5. Görgénysóakna 34, 6. Mezőpagocsa 24, 7. Mezőzáh 18, 8. Kerelószentpál 17, 9. Alsóidecs 15, 10. Gernyeszeg 4.

* 5. liga, 1. csoport, 22. (utolsó) forduló: Nyárádgálfalva – Sáromberke 5-1, Gyulakuta – Nyárádkarácsoni Jövő 4-1, Nyárádmagyarós – Déda 2-5, Harasztkerék – Csíkfalva 3-2, Jedd – Mezőszentmárton 5-1, Lövér – Somosd 3-0. A bajnokság végeredménye: 1. Harasztkerék 63 pont, 2. Somosd 50, 3. Déda 41, 4. Csíkfalva 39, 5. Gyulakuta 37, 6. Nyárádgálfalva 36, 7. Jedd 33, 8. Nyárádmagyarós 21, 9. Sáromberke 21, 10. Nyárádkarácsoni Jövő 18, 11. Mezőszentmárton 18, 12. Lövér 7.

* 5. liga, 2. csoport, 22. (utolsó) forduló: Dészfalva – Magyarsáros 7-1, Cintos – Csittszentiván 0-3, Vámosgálfalva – Gerendkeresztúr 8-1, Harangláb – Mezőtőhát 5-0, Szászbogács – Egrešő 4-1. A bajnokság végeredménye: 1. Harangláb 56 pont, 2. Dészfalva 42, 3. Vámosgálfalva 40, 4. Magyarsáros 37, 5. Harc 35, 6. Gerendkeresztúr 32, 7. Csittszentiván 16, 8. Egrešő 16, 9. Cintos 15, 10. Mezőtőhát 15, 11. Szászbogács 13.

Rajtol a futball-világbajnokság: 48 válogatott, 104 mérkőzés, 39 nap futballünnep

Ma elkezdődik minden idők legnagyobb labdarúgó-világbajnoksága, amelyen 48 válogatott szerepel; 104 mérkőzést rendeznek 16 városban, három országban. A torna 39 napon át tart, a döntőt július 19-én játsszák.

A nyitómérkőzésen Mexikó és Dél-Afrika találkozik Mexikóvárosban, az összecsapást látványos nyitóünnepség előzi meg. A szervezők szerint az esemény egyik csúcspontja a hivatalos vb-dal, a Dai

Fotó: a FIFA World Cup közösségi oldala

Dai élő bemutatója lesz, amelyet Shakira és Burna Boy ad elő először közösen élőben.

A nyitó show-ban több latin-amerikai és nemzetközi sztár is fellép, köztük a Maná, Alejandro Fernández, J Balvin, Belinda, Danny Ocean, Lila Downs, Los Ángeles Azules és Tyla.

A világbajnokság három házigazda országában külön nyitóünnepségeket tartanak. Kanadában június 12-én Torontóban rendezik a ceremóniát, itt Jessie Reyez, Elyanna és Michael Bublé is színpadra lép, míg az Egyesült Államokban Los Angelesben többek között Katy Perry és más nemzetközi sztárok adják a műsort.

A FIFA szerint mindhárom ünnepség 90 perccel a házigazda első mérkőzése előtt kezdődik, így nemcsak sport-, hanem globális kulturális eseményként is kezelik.

Az első mérkőzések

Június 11., csütörtök:
* 22.00 óra: Mexikó – Dél-Afrika (A csoport)
Június 12., péntek:
* 5.00 óra: Dél-Korea – Csehország (A csoport)
* 22.00 óra: Kanada – Bosznia-Hercegovina (B csoport)
Mindhárom mérkőzést az Antena 1 televízió közvetíti.

Félvezető jegyértékesítéssel vádolják a FIFA-t Texasban

Vizsgálatot indított a texasi főügyészség a 2026-os labdarúgó-világbajnokság jegyértékesítési gyakorlata miatt, miután több panasz érkezett a FIFA ellen. A bejelentések szerint egyes szurkolókat félrevezethettek a Dallasban és Houstonban rendezendő mérkőzésekre vásárolt jegyek ülőhelyeinek besorolásával kapcsolatban. A texasi hatóságok úgy vélik, hogy a jegyek kategóriáinak utólagos módosítása sérthette a fogyasztóvédelmi szabályokat. Hasonló vizsgálatok zajlanak Kaliforniában és New York államban is.

Nyitóünnepség a tanártüntetések árnyékában

A mexikói kormány békés és biztonságos nyitóünnepséget ígér, bár a sztrájkoló tanárok továbbra is tüntetésekkel próbálják felhívni a figyelmet követeléseikre. A pedagógusok béremelést és a nyugdíjtörvény módosítását sürgetik, az elmúlt napokban útlezárásokat szerveztek, és a vb-hez kapcsolódó jelképeket is megrongálták. Claudia Sheinbaum mexikói elnök szerint az ünnepség zavartalanul, békés légkörben zajlik majd, miközben a főváros központjában kialakítandó szurkolói zóna környékét ideiglenesen lezárták.

Egyházmegyei gyermeknap

Több száz gyermek töltötte meg élettel és vidámsággal múlt szombaton a nyáradszeredai templomot és középiskolát a Küküllői Református Egyházmegye által szervezett gyermeknapon. Az „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket” jelmonddal indított rendezvény célja az volt, hogy a legkisebbek is megízlelhessék a lelki táplálékot és a közösség erejét a gyermekek évében.

Gligor Róbert László

A nyáradszeredai főtéri református templom is szűknek bizonyult szombaton délelőtt, annyian érkeztek a Küküllői Református Egyházmegye gyülekezeteiből az egyházmegyei gyermeknapra. Több száz gyermek tapsolt és énekelt a

zódott, énekkel, imádsággal, áldással. Nemcsak testi, de mély lelki útravalóval is gazdagodtak a résztvevők. Jézus itt van köztünk, és szeretne a szívünkbe költözni, hogy lelkünket is táplálja, hiszen annak is szüksége van szeretetre, oltalomra, jóságra, békességre. A nap legfőbb üzenete: amit szeretetből adunk, az sosem kevés, mert Jézus kezében minden megsokszorozódik!

Az Erdélyi Református Egyházkerületben tavaly az ifjúság évét ünnepelték sok szép rendezvénnyel, amelyek idén is folytatódnak, az idei viszont a gyermekek éve. Szerettek volna egy olyan alkalmat szervezni a kisebbek számára is, ami nem egyszeri, és lehetőleg hagyományt teremtenek vele. Minden gyülekezet megszervezi a maga gyermekei számára a vakációs bibliahetet, az egyházmegye is külön-

A nyáradszeredai templom is szűknek bizonyult 300 gyerek befogadására

Fotók: Erdélyi Református Egyházkerület

A nap üzenete volt: amit szívből adunk, azt Krisztus megsokasítja

szászrégeni Piccolino ének- és zenekar által vezetett istendicsőítő énektanuláson, majd megismerkedhetett az ötezer ember megvendégelésének bibliai történetével. Ezt követően, miután a jól megérdemelt fagyalaltot is mindenki megkapta, a középiskola udvarán csoportos játékokban, az épületben kézműves-foglalkozásokon és aranymondástanuláson lehetett részt venni. Eközben a kísérő lelkészek, szülők, vallásbírák számára előadást iktattak a programba, amelyen Pünköszt Emese Csilla lelkész azokról a veszélyekről és függőségekről beszélt, amelyek a gyerekekre leselkednek az online térből, és amelyeket a szülők nem mindig tudatosítanak. Az esemény a templomban záróalkalommal vég-

böző rendezvényeket, de nagy szükség van arra, hogy a különböző gyülekezetek gyerekei találkozzanak, ismerkedjenek egymással –

A gyermekprogramok alatt érdekes előadást folyt a felnőtteknek

mondta el a Népújságnak a rendezvény célját Szabó István János, az egyházmegye missziói előadója.

Jellegénél fogva a rendezvény bizonyos képességeket igényelt, és a generációs különbségek miatt sem tudtak egyszerre óvodásokat és iskolásokat fogadni, ezért csak az általános iskolásoknak (első osztálytól a konfirmandus korúakig) szervezték ezt a napot, és próbálták a résztvevők számát nem korlátozni. A gyülekezetek nagy része pozitívan fogadta a meghívást, így lassan minden templom szűknek bizonyulna egy ilyen rendezvényhez, a szervezők pedig remélik, hogy Isten akaratából minden évben meg tudják szervezni ezt a rendezvényt, és akik most ötévesen nem lehettek itt, azok már egy-két év múlva vidám résztvevők lesznek – magyarázta az előadó.

Csoportos játékok, foglalkozások is élvezetessé tették a napot a gyermekek számára

A rendezvényen végül az egyházmegye negyven gyülekezetéből több mint háromszáz gyerek, a kísérő lelkészekkel, vallásbírákkal, szülőikkel és szervezőkkel, önkéntesekkel együtt közel négyszáz személy vett részt a gyermeknapon – tudtuk meg a szervezőktől. Az egyházmegye esperese, dr. Batizán Attila szentgericei lelkész a következő csapatot bízta meg az esemény megszervezésével: Szabó István János vámosgálfalvi lelképásztor, egyházmegyei missziói előadó, Kutasi Beáta haranglábai lelkész, egyházmegyei katekétikai előadó, Pünköszt Emese Csilla segesvári lelkész, vallásbíró, egyházmegyei nőszövetségi elnök, Gilyén Katalin szováti lelkész, Nagy Norbert Levente bedei-szentháromsági-nyo-

máti-nyáradszentlászlói lelkész, egyházmegyei ifjúsági előadó, Kis-laki Irma, Tőkés Ildikó és Molnár Beáta vallásbírók, valamint Tőkés Attila házigazda lelkész.

Gilyén Levente szováti lelképásztor huszonhárom gyereket hozott el a rendezvényre. Fontosnak tartotta itt lenni velük, mert „jó megélni, hogy Krisztus testéhez tartozva egy nagy közösség tagjai vagyunk, és egymáshoz úgy tudunk viszonyulni, mint igazi testvérek. Jó megtapasztalni egy ekkora gyermekcseregben azt, hogy Jézus Krisztus minket összetart azáltal, hogy elhív” – mondta el a Népújságnak, hozzátéve: érdekes volt jelen lenni, együtt énekelni, a gyermekek nagyon élvezték a közös játékokat. Hatalmas élmény volt számukra.

Idén kevesebb jut a kultúrára

A gyereknapot megünnepelték, de elmaradhatnak a városnapok

Forrás: Márk Endre Facebook-oldala

Háromnapos programsorozattal ünnepelték idén a gyereknapot Szászrégenben. Bár a legkisebbek nem szenvedtek hiányt változatos programokból, más kulturális események, mint például a városnapok megszervezése a szűkös költségvetés miatt veszélybe került.

Szeredai Vivien

Márk Endre elmondta, hogy a polgármesteri hivatal számára nagyon fontos a gyerekek és családok támogatása, ezért a gyereknap megszervezésébe is mindig sok energiát fektetnek. Május 30. és június 1. között különböző kézműves- és sporttevékenységekkel, vetélkedőkkel, zenés és táncos előadásokkal várták az érdeklődőket. Bemutatót tartottak többek között a rendőrség, a csendőrség, a katonaság, illetve a katasztrófavédelmi felügyelőség képviselői is, az esemény fénypontjaként pedig a polgármesteri hivatal több mint

700 plüssmacit szórt ki egy helikopterből. Márk Endre kiemelte, hogy a város főtere mindhárom nap tele volt helyiekkel, és nagyon örülnek a rengeteg pozitív visszajelzésnek.

A gyereknapot ellentétben, a városnapok megrendezése egyelőre rendkívül bizonytalan.

– Úgy érzem, hogy felelősséggel tartozom a városlakóknak, és amíg az adófizetők pénzéből nem tudok eleget nyújtani nekik infrastruktúra terén, addig lehet, hogy a városnapok elmaradnak. Ha tartunk is, csak egy-két napos lesz, visszafogottabb programmal, mert az energiaárak nagyon elszálltak, az anyagi helyzetünk pedig idén sem valami rózsás. Amíg az utakat nem lehet elfogadható minőségűre leaszfaltozni, nem tervezünk városnapokat, mivel az ilyen rendezvényeknek elég nagy a költsége, és ezt szerintem a lakosok is megértik. Jövőre igyekszünk majd bepótolni – mondta a polgármester.

Utolsó csengőszó a nyolcadikosoknak

Mindenkinek jut hely a középiskolákban

A középiskolák végzőseinek múlt heti kicsengetése után ezekben a napokban – június 11-én, csütörtökön (ma) és 12-én, pénteken – a nyolcadik osztályosok is elkészítenek tanintézetüktől. Maros megyében 4501 diák zárja általános iskolai tanulmányait – tudtuk meg *Irimie Matei Cameliától*, a megyei tanfelügyelőség szóvivőjétől.

Nagy Székely Ildikó

A 2026–27-es tanévre meghirdetett kilencedik osztályok száma nagyjából megegyezik a korábbi években induló osztályokéval. A magyar, illetve német tannyelvű osztályok mindenképpen (a tehetséggondozásra irányuló, kisebb létszámú osztályok kivételével) 24 helyért szállhatnak versenybe a diákok, emellett egy-két helyet a speciális oktatási igényű, valamint a roma tanulók foglalhatnak el – tájékoztatott *Niță Fănică* Maros megyei főtanfelügyelő-helyettes.

A megyei tanfelügyelőség felvételi tájékoztatója szerint az új tanévben a megye 38 tanintézetében összesen 75 magyar és két német tannyelvű osztály indul, utóbbiak a segesvári Joseph Haltrich Elméleti Líceumban. A megyei főtanfelügyelő-helyettes hangsúlyozta: minden diáknak jut hely, tehát senki nem marad ki a középiskolai oktatásból.

Niță Fănicától megtudtuk: az idej legnagyobb újdonság, hogy a hároméves szakiskolai osztályokat választók számára nem szerveznek külön jelentkezési időszakot, ezek a diákok a négyéves líceumi képzé-

sért versenybe szállókkal együtt választhatnak a meghirdetett helyek közül, és 11. osztályban eldönthetik, hogy szakvizsgát téve valóban lezárják-e tanulmányaikat, vagy továbbmennek 12. osztályba, és esetleg érettségiznek is. Amennyiben a hároméves oktatás mellett döntenek, III. szintű szakképesítést kapnak, a négy középiskolai osztály elvégzése után IV. szintű.

Az általános iskolák végzősei június 10-étől (tegnaptól) 12-éig, péntekig iratkozhatnak be az országos képességfelmérőre. A megmérettetés június 22-én, hétfőn a román nyelv és irodalom vizsgával kezdődik, 24-én, szerdán matematikából, 26-án, pénteken anyanyelvből bizonyíthatják tudásukat a diákok. Az óvások előtti eredményeket július 1-jén, szerdán teszik közzé legkésőbb déli 12 óráig, a vizsgajegyükkel elégedetlen diákok aznap 14 és 18 óra között fellebbezhetnek. A végső eredményekről egy hét múlva, július 8-án szerezhetnek tudomást a tanulók. Ezt követően, július 13–20. között választhatnak a diákok a meghirdetett középiskolai helyekből. A képességvizsgán elért jegyátlag, valamint a jelentkező osztályválasztása függvényében történő számítógépes elosztásra július 22-én kerül sor, az eredményeket aznap közzé is teszik. A felvételt nyert diákok július 23–28. között foglalhatják el helyüket az iratkozási iratsomó leadásával.

A számítógépes elosztás során beiskolázatlanul maradt diákok augusztus 10–12. között választhatnak a betöltetlen helyekből, elosztásukra augusztus 17–18-án kerül sor.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

verseny tárgyalást hirdet

autóbérlés/ közétkeztetés/ kereskedelmi tevékenységek/ sajtótermékeket és utazáshoz elengedhetetlen termékeket árusító kiskereskedelmi üzlet működtetésére.

A pályázatokat július 2-áig lehet benyújtani, az ajánlatokat ugyanaznap bontják fel.

Részletek a www.transylvaniaairport.ro oldalon, telefon: 0265/328-888.

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

versenyvizsgát hirdet az alábbi állások betöltésére:

- **Karbantartó és javító villanyszerelő – COR-kód 741307;** egy állás; jelentkezési határidő: június 18., 15 óra, a versenyvizsga időpontja: június 23., 10 óra.
  - **Szerelő – COR-kód 712609;** egy állás, jelentkezési határidő: június 19., 15 óra, a versenyvizsga időpontja: június 24., 10 óra.
- **Repülőtéri berendezések kezelője – COR-kód 315502;** két állás; jelentkezési határidő: június 19., 15 óra, a versenyvizsga időpontja: június 25., 10 óra.

Bővebb tájékoztatás a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
• Rendőrség - 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
• Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönség szolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Prefektúra - 0265/266-801	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	- 0265/215-119
• Procardia Egészségügyi Központ - Orvosi rendelők: - 0744-282-710 M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646	- koporsók, kellékek, - 0745-606-215 - koszorúk - 0745-606-269
• Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	- halottszállítás - 0758-047-604
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.
• Dora Optics - 0733-553-976 - 0733-553-976	

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

KIÜRESÍTÜNK lakást, házat, elhordunk régi, fölöslegessé vált bútort. Tel. 0747-816-052. (28491)

TAPASZTALT szakember festést, csempe-, padlócsereperakást, vízszigetelést, vakolást vállal. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0752-854-364. (28491)

VÁLLALUNK: szobafestést, bármilyen szigetelést, rámolást, takarítást, kőművesmunkát. Készítünk új tetőt, teraszt/balkont, ereszcsonát. Szabolcs, tel. 0742-344-119. (28475-1)

VÁLLALOK mindenféle építkezési munkát, törmelék szállítás. Tel. 0757-596-037. (28476-1)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

A szerettünk elvesztése által okozott fájdalom felmérhetetlen. Mélyen együttérzünk és osztozunk kollégánk, Kiss László szeretett ÉDESAPJA elvesztése okozta mély fájdalmában. Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. A Gedeon Richter Rt. munkaközössége. (-I)

Megrendülten búcsúzunk

FODOR LEVENTE
főgyógyszerésztől,

szeretett kollégánktól és önzetlen, jó barátunktól.

A Bolyai Farkas Középiskola 1959-es évjárata és az 1964-es gyógyszerész generáció nevében dr. Gyéresi Árpád és családja.

Együttérzésünk és részvétünk Noémi lányának és rokonainak. Nyugodjék békében, emlékét megőrizzük! (28490-I)

DORA KÓRHÁZ

Teljes körű ellátás az egész családnak!

 Szemészet

 Gasztroenterológia

 Kardiológia

 Fül-orr-gégészet

 Érsebészet

 Tüdőgyógyászat

 Plasztikai sebészet

SPITAL DORA OPTICS

www.doraoptics.ro
0771 195 340

24 PLUSZ

hétfőtől csütörtökig
20:00

ETV ERDÉLY TV

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

radio.kptv.ro

KPTV

THE ROCK STATION

radio.kptv.ro

RADIO KOKO

ONLINE STREAMING

MAROS MEGYEI MÚZEUM

13.06
2026
06.13.

Program
11-17

CĂLUGĂRENI / MIKHÁZA

Megnyílik a LIMESPARC Mikházán:
a római örökség élményszerű
bemutatása kulturális, oktatási
és interaktív programokkal

Június 13., szombat

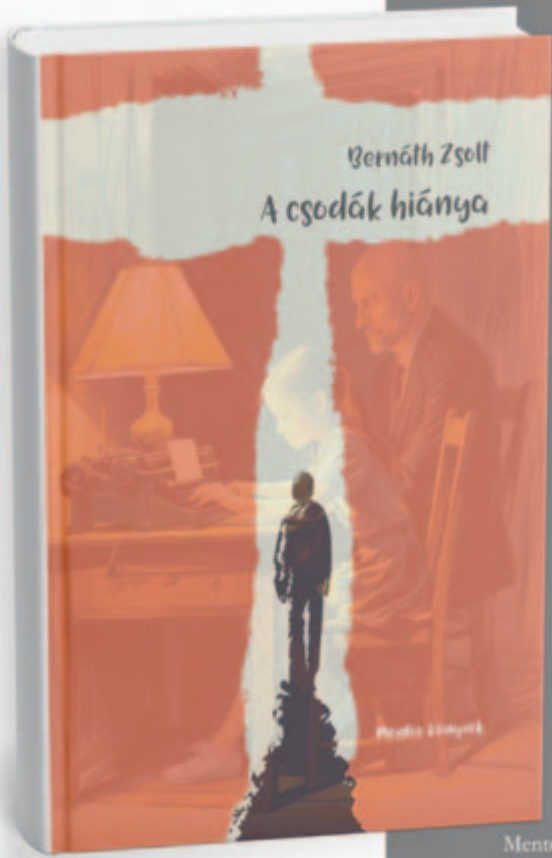
LIMESPARC

Zilele Europene ale Arheologiei / **Europai Régészeti Napja**

Rendelhető a kiadó weboldalán: mentorkonyvek.ro
Megvásárolható a boltokban: Gutenberg, Gemma Book Café

KÖNYV
AJÁNLÓ

Rejtő Jenő utolsó hetei.
Az író megrázó története.

Bernáth Zsolt
A csodák hiánya

Mentor Könyvek

mk

Mentor Könyvek